

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . I kor. 50 fill. Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS LÓRÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRÖNOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
---	--	--	---

A városfejlesztés nyári szünete.

Debrecen, május 27.

Azok a nagyszabású intézmények, amelyek a modern Debrecen alapját képezik, sajnos, nagyrészt még csak tervek alakjában élnek. Hogy ezek a tervek mielőbb meg is valósuljanak, ahhoz a városfejlesztési program erélyes és halasztást nem tűrő végrehajtására van szükség, különben nem remélhetjük, hogy Debrecennek módjában lesz az őt megillető szerepet játszani a nagy magyar városok koncertjében. Ezt most különösen szükséges hangsúlyozni, mert a városfejlesztési tervek megvalósításában bizonyos stagnációt észlelünk.

Elsősorban a legnagyobb problémát emeljük ki, amelyből szinte kinő a többi. Az a nagy kérdés az új nagykölesön, mint sejtjük — huszmillió kölesön, amelynek összegéből nemcsak új dolgokat kell megteremteni, hanem már az eddig létesített közművek kiadásai várnak fedezetre. A tanács ugyan már hetek és hónapok óta készül az új szükségletek összeírásával a kölcsönösszeg nagyságának megállapítására. Ám ez a készülődés még sokáig tarthat, az új nagy kiadások pedig nem várnak, mert azoknak kielégítését elodáznai nem lehet. Minden valószínűség sze-

rint már ez év folyamán valóra kell váltani azokat az ígéreteket, amelyeket az egyetem föllállítása érdekében tett a város és amelyek milliókat jelentenek a valóságban. A burkolás végrehajtása, a vízvezeték, a kórház kibővítése, a városrendezés kérdése és sok más fontos ügy s mind olyan, amelyek végrehajtása milliókat követel. És még egy súlyos érv szól amellett, hogy az újabb nagykölesön fölvétele iránt mielőbb tegyen intézkedéseket a város és ez az, hogy a városnak eddig mintegy nyolc-tíz olyan függőkölcsöne van, amelynek konvertálása már alig halasztható, mert azoknak tovább föntartása a város gazdasági érdekeinek egyenesen kárára volna.

Ugyancsak sürgős elintézésre vár a vízvezeték kérdése. Tudjuk, hogy ez a nagy kérdés most a miniszteriumban van és azt is tudjuk, hogy ott esetleg van olyan hajlandóság, amely a kérdés elintézését elhuzza, de e hajlandóságnak megváltoztatására is van mód azzal, hogy a vízvezeték dolgát — hogy ezt a hivatalos rossz szót használjuk — kisírgesse a város vezetősége. Állandó panasz volt, hogy vízvezeték nélkül a csatornázás keveset ér és a vízvezeték hiánya óriási károkat okozhat és okoz a csatornázásnak.

A régen hallgatott ügyek közé tartozik a Hortobágy hasznosítása, amelyről régóta nem beszél senki sem, a köztemető kérdése és sok

más olyan, amelyről azt hiszik azok, akiket illet, hogy már elintézték, pedig a legnagyobb mértékben elintézetlenek. Ide tartozik az utcák öntözésének a kérdése. Azt hisszük a városi tanács tagjai maguk sem mondják, hogy por nincs már, mert a locsolás kötelességét vállalatba adták. A város közönsége méltán kíváncsi lehetne, hogy mikor és hol locsolnak hát mert sem az öntöző kocsikat, sem azok munkáját nem igen látni. Igaz, hogy a rettenetes kavargó portól egyebet sem látni s az is lehet, hogy a kíváncsiskodók szeme elől éppen ezek a porfelhők fedik el az öntöző kocsikat.

Egy hatalmas, fejlődő, törekvő nagy város lakosságára valóságos átok az ilyen állapot s ennek megszüntetésére nem elég egy árlejtés tudomásul vétele. Nem az a fontos, hogy a locsolást vállalatba adják, hanem, hogy a port megszüntessék, vagy legalább nagy mértékben csökkentsék. Nem kifogás e jogos követeléssel szemben az sem, hogy nincs még vízvezeték, nincs víz. Igen sok olyan kiadása van a városnak, amely sokkal kevésbé szükséges, mint az utcák öntözése. Ha tehát nincs víz, találni kell arra módot, hogy legyen. Ez is olyan kérdés, amely a nyári szünet mély álmába készül merülni s amelynek komoly megoldására csak azok fogják gondolni, akik a nyaralás lehetősége

ROMEO és JULIA.

Irta: Bródy Árpád.

Julia tizenhét éves, forró vérű leány volt. Mély tüzi szemére, mint kirojtosodott fekete bársony vetettek árnyékot hosszú szempillái. Testének vonalai kerekdedek és egy-egy hajlásnál olyan, mint valami ó-kori rómainak, tógaredőzete. Az ilyen leányról mondják, hogy az Isten is szerelemre teremtette!

A lelki világa már nem mutatott ily hártározott irányt. Valami keverékféléje volt a multnak és a jelennek. Régebben jól ment sorsa s gondos iskolás nevelésben részesült. Kereső apja halálával azonban reászakadt az élet s munkájával kellett önmagát és özvegy anyját eltartania. A kenyérmunka pedig nagyon nagy változásokat visz végbe az ilyen gondatlan életet élő leány erkölcsi világában. De azért sohase tudja teljesen levetkőzni a multat. Sohasem ítélkezik az ósdi vagy a modern erkölcsök törvényeivel, hanem mindig megalkuszik. Csoda-e aztán, ha fél-lelke, fél-élete mindig csak tragédiákat terem számára.

A munka nappalát varrógép mellett töltötte. Ám esténként megállt a gépkerék és a műhely poshadt, munkás levegőjét nyitott ablakon át kikergette a szél. A rongy és el-

szabott szövadarabok halomra az egyik szögletbe kerültek s a pamlagon által alig esett reájuk egy-egy sugara a homályosan világított lámpafénynek. Szemközt állott letakartan az elnémult varrógép, nem is sejtette, hogy mennyi meleg lehellet hullott reá még imént, hogy zakatolása milyen forró vágyaktól ziháló kebelnek volt kísérő zenéje.

Ebbe a félhomályu, rendezetlen és szegényes kis műhelyszobába várta Julia mindennap szerelmes vágyakozásban Romeóját. Romeo szerény fizetésű hivatalnokember volt, a modern eszméknek lelkes híve, ki mélyen és odaadón szerette Juliáját. Irodai munkáját abbahagyva, most is egyenesen hozzá sietett.

Már ott ültek egymás mellett a kis díványon, s elmondogatják a szürke napi eseményeket. Nem értik azt meg csak a szerelmeseik, hogy mennyi édességgel, mennyi varrázzsal hatnak az ilyen apró köznapi dolgok is reájuk. Beszélgetésüket azonban meg-megakasztja egy-egy forró csók. S Romeo egészen magához vonja Juliát és szerelmes szavakat sugdos. A láng gyorsan átragad Juliára, arcába szökik vére és odatapadó nézéssel tekint Romeo beszédes ajkára.

— Julia higgy nekem, oszlassa el kételeyeidet a bennem való egész bizodalmad. A véredre hallgass. Ennek igaz szava van, míg az anyád meg a többiek szava hazug. Légy enyém . . . teljesen az enyém . . .

— Romeom, édes Romeom . . . megtenném. Van már annyi ereje oktató beszédeidnek reám, hogy álszemérem nélkül megmerjem vallani: örömet vetném magam karjaidba. Csókjaiink közepette már-már alig bírom elfojtani vágyaimat, de hát nem . . . nem tehetem! Becstelen . . . céda volnék.

Hát lehet becstelenség az, amit a természet követel? Nem az-e becstelenség, ha mesterséges gátakat állítunk a természetes ellenébe? Oh, benned is csalódtam! Azt hittem, hogy a társadalmi forma, a hazug, szentes közfelfogás tart fogva. Ám, mint valod, nem az, akkor hát . . . nem szeretsz!

— Romeo! Romeo . . . a szerelmemben kételkedel? Ne vétkezzél! És ha van egy csöpp irgalom benned: ne gyötörj . . . még egy pár szó, érzem, hogy elbukom.

— Bukás volna-e az, ha ölelésbe forránk most, ebbe a forró, tüzes, mámoros pillanatban? Ne tagadd, hogy úgy éget minden csöpp véred, mint egy-egy tűz parázs darab. A te véred oly piros és oly meleg, úgy özönlik át egyik csatornából a másikba, hogy zaját géped kattogása nem bírja elfojtani. Te nem senyvedtél el, mint sok más munkából élő leány. A te arcodról nem hordta el a keserves munka rózsáidat. Te vágyakozol, te kívánczol, te azt akarod, hogy elraboljalak, hogy leszakaszszalak . . . miért hazudsz hát? Ne gyötörj, de örvendj e pillanatnak, hiszen a házasságban talán sohasem érnek meg

Földmunka vállalkozó kerestetik.

Felvilágosítást ad **Zoltán Vincze** műépítész és építőmester Piac-u. 71. d. e. 10-11. d. u. 4-5.

Építész urak figyelmébe!

Élesdi oltott mész köbméter számra, friss Portland és Román cement kicsinyben és nagyban **Klár Andor** cégénél rendelhető meg. Raktár Margitfürdő-telepen. Telefon 445. sz.

hiján szitkozódva fogják nyelni és szemeikből törölni a port.

És ezek mellett még sok más kérdés fog csöndes pihenéssel várni jobb, hüsebb időkre, hacsak a pihenést nem tűrő szükség a nyári melegben is követelni fogja azok gyors elintézését.

Apponyi hálaimája a kongregáció szelleméhez.

A képviselőház ülése.

Apponyi Albert gróf beszéde volt a képviselőház mai ülésének kiemelkedő eseménye. A koalíció kultuszminiszterének beszéde nem hozott meglepetést. — Apponyi ugyanannak a reakciós politikusnak vallotta magát, amilyenek minisztre korábban bizonyult. Dicsőítmuszokat zengett a kongregációkról, büszke volt a klerikalizmusnak erre a szörny-intézményére, amelynek számára a magyar oktatásügyben tulajdonképp ő szabta ki mai romboló szerepét és azzal a hó óhaj-tással végezte beszédét, vajha az ő gyermekei is részesüljenek a kongregációs nevelés áldásaiban. A néppárt tapsolt a beszédnek.

Részletes tudósításunk a mai ülésről itt következik:

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 óra-kor megnyitja az ülést.

Személyes kérdésben.

Pop. Cs. István a napirend előtt személyes kérdésben szólal föl és visszatér május 1-én mondott beszédére, melyet a földművelésügyi tárca tárgyalásakor mondott. Ebben a beszédében az erdőkivágásokkal kapcsolatban azt állította, hogy a hatóságok felületesen és törvényellenesen járnak és az iratok asztalában előre aláírt iverk vannak. Erre a vádra Szüllő Géza közbekiáltott, hogy nem lehet a hatóságot büntetlenül rágalmazni. Felolvassa a napló idevágó ré-

szét. Okmányokkal igazolja, hogy nem rágalmazta a hatóságot és méltatlanul érte az a vád, mintha felületesen adatokat hozott volna a Ház elé. Hét éve képviselő, de mindig becsületes adatokat hozott a Ház elé.

Szüllő Géza: A Pop. Cs. Istvánhoz hasonló embereket két szempont vezeti. Egyrészt, hogy a nép jóltevőinek játszsák ki magukat, másrészt hogy a román irredentának tegyen szolgálatot. Ő az ellen kelt ki, hogy általánosságban megrágalmazták a magyar tisztviselői kart. Ha ezt a jövőben újra el fogja követni Pop Cs. István, úgy újra szembe fogja találni magát vele.

Pop. Cs. István: Szüllő Gézának okmányokkal igazolta be, hogy nem alaptalanul vádaskodott. Ahelyett, hogy Szüllő belátná, hogy tévedett, ő vádaskodik. Tiltakozik az irredentista vád ellen és az ellen, mintha önérdékből szolgálná a nép érdekeit.

Szüllő Géza: Sanda mérsáros.

Elnök: Felhatalmazást kér a Háztól, hogy Szegeden, Bánffy megüresedett kerületében, az új választások kiírása iránt intézkedhessék és bemutatja a közös hadügyminiszter meghívóját, amelyben meghívja az első Dreadnought vízrebocsátási ünnepélyére a Házat.

A kultusztárca és a nemzetiségek.

Ezután áttértek a kultusztárca költségvetésének tárgyalására.

Damján Vazul kevesli azt az összeget, melyet a kormány a nemzetiségi iskolák segélyezésére fordít. Művészeti kérdésekben is kéri a nemzetiségi szempontok figyelembe vételét. A javaslatot nem fogadja el.

Brantsch Rudolf (szász nemzetiségi) a népiskolák állapotát igen sok tekintetben szomorúnak tartja. — A költségvetést elfogadja.

Apponyi beszéde.

Apponyi Albert gróf maga is azt vallja, hogy nem helyes, hogy nemzetiségi vidékekre olyan tanítókat küldjenek ki, kik nem értik az azon vidéki nemzetiségi nyelvet, —

Hiszen még teljesen bizonyos sem lehetél halálomban, miért dobtad hát el életed? A te kételkedő, küzködő lelked . . . igen ez vitt a halálba! A véred karjaimba hajtott, az eszed azzal vádolt, hogy becstelen lettél, hogy elajlasodtál. Így jártok ti mindannyian, akiknek agyát ócska igazságok járnak. Azon szegyenkeztek aminek hiánya miatt még egykor pirulni fogtok asszonyok.

Miért is hozott éppen veled össze a sors? Vagy talán jobb így? Kevesebb ideig vergődöm legalább köztetek, emberek! Indulok meghalni! Ám halld meg te . . . te, akinek a füle oly süket, mint mindjárt az enyém lesz, hogy a halált megtalálni nem büntetés az életben leélt becselenségekért, hanem jutalom. Az ész jutalma ez. Mért éljek én és éltél volna te bár a legnagyobb boldogságban e földön? Messze előttünk lenne még az a harmónikus, végtelenszerű nagy csöndesség, amelyben te itt most elterülsz.

Azt hitted, hogy becstelenül éltél és becstelenül haltál öngyilkosság által meg. El ezzel a gyalázatos hazugsággal! Nincs becstelen élet: csupán az élet maga becstelen! Nem becselenség az öngyilkos halál: de öngyilkos halál az élet becselenségeit végigélni!

Meghalok én is. Egyet sajnálok csupán azt, hogy a pillanatot nem jól választottam meg. Ne ily keserves percében vesse el magától az életet az ember, hanem a legvigabb, a legboldogabb percében.

És Romeo is meghalt.

ahová őket már a magyar állameszme szempontjából is kiküldték. Rátér a költségvetés számszerű arányaira. Saját tapasztalatából tudja, hogy a költségek a legutóbbi négy év alatt 100 százalékkal szaporodtak. Ez a nagy nöttek oktatásával és azt mondja, hogy a költség-többlet is 100 perccenttel emelkedik. Mert ezzel felmerült oly adminisztratív költség, hogy az előirányzott költségvetési összegből csak kevés irható a kulturfelállítás javára. Szól a minisztersége alatt tapasztalt viszonyokról. Ismerteti a gazdasági ismétlődő iskolák mai helyzetét, majd áttér a tanítók fizetés és status rendezésének a kérdésére.

Kijelenti mindennek előtt, hogy ő ma is óhajtja, hogy a tanítók felekezeti és más szempontoktól eltekintve, egy jelleggel ruháztsanak föl. Szól a tanítószag sanyaru anyagi helyzetéről és nyugdíjviszonyaikkól. Ezzel kapcsolatban szövé teszi a tanári nyugdíj-kérdést és azon állásponton van, hogy tekintettel arra, hogy a tanítói, illetve tanári foglalkozás az, mely a legjobban és leggyorsabban leghamarabb emésztí fel az emberi fizikumot, maradjunk a 30 éves szolgálati időnél, amely után teljes nyugdíjban részesüljenek a tanárok. Ismerteti a lelkész és papkérdést és ennek keretében az egyetemek teológiai fakultásairól beszél. Majd foglalkozik a felnöttek oktatásával és azt mondja, hogy a e tekintetben kulturális célokra, mint az állszociáldemokrata párt egymaga többet költ lam, melynek pedig kötelessége volna saját érdekéből is a kérdést jobban felkarolni.

Áttér azután az Operában uralkodó állapotok ismertetésére és elmondja, hogy nem tehetség vagy tudás hiány oka ezen dekadenciának, mert az megvan, hanem az, hogy a magyar ember csak a legszükségesebb munkát végzi el és ott, ahol továbbfejlesztésre volna szükség, nem munkálkodik. A művészek is nem csiszolják magukat. Minálunk azt nevezik individualitásnak, ha valaki a levegőbe lóg, nem pedig azt, ha a művészetére törekszik.

Kelemen Samu beszédének ama része, amelyben a vallási kérdéseket érintette, már a vita elfajulása, sőt nem is vita, mert a kongregációknak a bevonása már beavatkozás a katolikus egyház belügyeibe. A kongregációs nevelésben ő is részesült és ezért hálát d az istennek és óhajtja, vajha gyermekei szintén részesüljenek a kongregáció áldásaiban. Hogy az emberek különböző vallásuak, az a történelmi fejlődés következménye s azon még képviselőházi többséggel se lehet változtatni s egy a sokból összegyurt vallást teremteni. A költségvetést nem azért nem fogadja el, mintha a miniszter nem tett volna meg mindent, amit lehetett, hanem mert azt látja, hogy a kormány a politikai és gazdasági önállóságot nem tudja megvalósítani.

Polónyi Dezső a Margitszigeti sporttelep ügyében bejelentett interpellációját elhalasztotta.

Barcsay Andor a hunyadmegyei állapotok miatt interpellálta meg a belügyminisztert.

A Ház az interpellációt kiadta a belügyminiszternek.

Az ülés két óra-kor ért véget.

A bankszabadalom meghosszabbítása. Minthogy a Reichsrat feloszlott, anélkül, hogy a bankszabadalomról szóló törvényjavaslatot letárgyalta volna, a két kormány-nak egyezségileg kellett gondoskodni a bankszabadalom fõntartásáról. A Bud. Tud. értesítése szerint a két kormány abban állapodott meg, hogy november 15-ig hosszabbítja meg a bankszabadalmat. Lukács László pénzügyminiszter legközelebb a Ház elé terjeszti az errõl szóló jelentést.

Bogen Testvérek

ujjonnan berendezett
férfi, nõ és gyermekruha áruháza
Piac-utca 53.
Szenzációs olcsó árak!

Kazinczy Lajos

1848/49-iki honvéd tábornok¹

szül: 1820. okt. 19-én, meghalt: 1849. okt. 25-én.

Irta: Dr. Kardos Samu.

Ama számos nagy és nemes férfiak között, kik az utolsó magyar szabadságharcban a nemzet ősi jogaiért harcoltak, kiüzdöttek és a harc gyászos leverése után a nemzet elévithetetlen jogát és a magok szent meggyőződését vérök hullásával pecsételték meg, méltó helyet foglal el Kazinczy Lajos a hadi érényekben és tudományos műveltségben bliszkelkedő régi több százados multtal bíró Kazinczy család sarja a magyar nyelv és irodalom hatalmas újítójának Kazinczy Ferencnek gróf Török Zsófiától származó legkisebbik fia.

Kazinczy Lajos, ki 1820-ban született már 11 éves korában jutott árvaságra. És mivel édes atyja a nagy Kazinczy majdnem egész ősi vagyonát a nemzet tudományos és irodalmi kincseinek gyarapítására szentelte, az ő további kiképzéséről elhunyt édes atyjának kebel barátja gróf Teleki József a magy. Tud. Akadémia könyvtárának alapítója és a magyar tudós társaság első elnöke gondoskodott.

Igy került a fiatal Kazinczy előbb Sárospatakra, onnét pedig a gymnasium alsó osztályának elvégzése után 14 éves korában a tulli császári hadi iskolába. A mult század első évtizedeiben igen nagy hírek örvendezt ez a kis osztrák városban fekvő katonai növelde. Innét került ki többek között a magyar szabadságharc két legnagyobb vezéri talentuma Klapka György és Görgey Arthur. Itt végezte iskoláit a fiatal Kazinczy is, ki két évvel volt fiatalabb Görgeynél és épen egy esztendőben született Klapkával.

A tulli császári katonai intézetből Görgey 1836-ban lépett ki; két évvel később Kazinczy is odahagyta a tulli hadiskolát és a 9-ik számú huszárezredbe lépett be, mint hadapród, ahol csakhamar hadnagyi rangot nyert. A 9-ik számú huszárezred ebben az időben Bécsben fekiúdt és itt még szorosabban fiúzte a fiatal Kazinczy a tulli csász. hadi iskola egykori növendékével Klapka Györggyel való barátságát, ki eben az időben Görgeyvel együtt Bécsben a magyar gárdánál szolgált. A fiatal Kazinczynak Klapkával való barátsága döntő befolyással volt annak egész sorsára. Kazinczy ugyanis már 1846-ban, mint főhadnagy kilépett az osztrák hadseregből, de amikor 1848-ban a magyar honvédség felállítása el lett határozva, abba épen Klapka György buzdítására őrnagyi ranggal belépett és már az 1849. január 21-én megvívott első szolnoki csatában, mint alezredes vett részt.

Kazinczy Lajos katonai érényeiről, lovagias jelleméről, nemes szívről mindenkit lebilincselő kedves modoráról fényes bizonyosa-

¹Kazinczy Lajos szolgálati rangja a legtöbb szabadságharci író művében ezredesi rangnak van kiűntetve, holott kétséget kizárólag megállapítható, hogy Kazinczyt a honvédelmi kormány több győztes csatában, különösen pedig az isaszegi, nagysarlói, tápióbicskei és komáromi csatákban kifejtett tevékenységéért vitézségi éremmel és tábornoki ranggal tüntette ki. Ez a kinevezés Aradról 1849. augusztus 10-ikéről van kelteve és Mészáros Lázár által aláírva; a Közlönyben azonban a csakhamar beállott zavarok miatt meg nem jelenhetett. — Magát a kinevezési okiratot Kazinczy néhány nappal a világosi fegyverletétel után Zsibón kapta kézhez és mert ekkor — már hazája s nemzete sorsát veszni látta — nemes szerénységből a tábornoki címet, amint ez a kivégzése előtti éjszakában, 1849. október 24-én történt feljegyzéseiben is olvasható — használni nem akarta, dacára annak, hogy ez a rang és cím őt úgy Görgey Arthur, mint Gelich Richard szerint joggal megillette. Dr. K. S.

got tesznek azok a levelek, melyeket az oly tragikus kalálal élete 29-ik évében kimult hős tábornokról egykoru bajtársai Klapka György és Görgey Arthur a Kazinczy család tagjaihoz intéztek és melyek a szép halmi mausoleumban vannak elhelyezve. Különös érdekességgel bír Görgeynek 1891. ápril 20-ról Visegrádon kelt levele. Görgey a mátyr halált halt hős honvéd tábornok egyik unoka öcsésének megírja, hogy a tulli hadiskolában lévő összes magyar ifjak a fiatal Kazinczyt, mint komoly és nemes törekvési ifjút, derék s jó pajtást nagyon szerették. Még érdekesebbek Görgey Arthur fenti levelének ama sorai, melyekben azt írja, hogy „Kazinczy magas katonai rangját minden protekció nélkül nyerte el, ami kétségen felül az ő kiváló vezéri tehetsége és az ő megáldott vitéz katonai volta mellett bizonyít.”²

Kossuth Lajos és Mészáros Lázár szintén igen nagyra becsülték Kazinczyt; Klapka György pedig kiemeli, hogy Kazinczy menyire kiűntette magát bátorsága és vezéri tehetsége által a kápolnai, isaszegi, főleg a nagy-sarlói és komáromi döntő csatákban. És épen azért bízták meg őt a szabadságharcnak legnehezebb időszakában az észak-keleti magyar hadsereg szervezésével és vezetésével. Ez a Kazinczy külön parancsnoksága alatt álló magyar hadtest, mely mintegy 12000 teljesen felszerelt harcoshól állott és 1849. július közepén azt a parancsot kapta az akkor már Szegedre vonult magyar kormánytól, hogy Máramarosból Szatmár, Kraszna és Közép-Szolnokokat át siessen Erdélybe az oroszok és osztrákok által nagyon szorongatott Bem József segélyére. Kazinczy híven a vett parancshoz Erdélybe vonult, de mikor ő a 8-9000 főre leolvadt seregével Erdélybe érkezett a július 31-iki segesvári csata után, melyben Petőfi Sándor a magyar nemzet tyteusza is ott a harc mezején ágyu dőrej közepette lehelte ki hősi lelkét, Erdély már többé Magyarország számára megtartható, megmenhető nem volt. Kazinczy is a maga seregével nagy körültekintéssel visszahúzódott és Deésen át a Wesselényiek ősi várában Zsibón fészkelte be magát. Itt szándékozott bevárni Gál Sándor erdélyi ezredet, hogy azzal egyesülve Magyarországra vonulhasson. Zsibó ez a kicsiny alig néhány ezer lelket számláló község igen nevezetes szerepet játszott a magyar nemzet történelmében és a Kazinczy életében. Zsibó az a hely, hol 1705. november 11-én csatát veszít II. Rákóczi Ferenc a francia származású de a Habsburgok szolgálatában álló Herbeville császári tábornok ellen. Száz évvel később itt keresi fel a nagy Wesselényi édes atyját a magyar nyelv és irodalom megújítója Kazinczy Ferenc. És 44 évvel később ott Zsibón kapja tábornoki kinevezésével egyidőben Kazinczy Lajos azt a lesújtó hirt és tudósítást, hogy Görgey hadteste augusztus 13-án Rüdigergróf orosz tábornok előtt Világos vára alatt a fegyvert letette és hogy Görgey példáját több magyar sereg vezére már követte s így számára sem marad egyéb látra, minthogy a további vérontást megkímélendő, tegye le a fegyvert.

Kazinczy Görgeynek Nagyváradról hozza 1849. aug. 22-ről sajtókezőleg írott levelét aug. 24-én kapta kézhez. A lesújtó hírvétele után Kazinczy nyomban haditanácsot tartott, mely haditanácsban az összes törzs és főtisztek Mohányi nevű őrnagy kivételével a fegyverletétel mellett nyilatkoztak. Mohányi a maga javarészen lengyelekből és máramarosi fiukból álló csapatával éjnek idején a zsi-bói táborból kiszökött és szerencsésen meg is menekült. Ellenben Kazinczy a haditanács határozatához képest ott a Wesselényi kastély udvarában lerakta a fegyvert, nem ugyan az osztrákok, hanem Grottenhjem orosz tábornok előtt. Ekkor történt az, hogy Kazinczytól

²Görgey Arthur saját szavai. Dr. K. S.

az őt 14 győztes csatában hordozó kedvenc paripáját egy osztrák őrnagy előbb 150 majd 200 darab aranyért megvenni akarta. De Kazinczy kedvenc paripáját semmi áron nem adta oda az osztrák őrnagynak, inkább oda ajándékozta Grottenhjem orosz tábornoknak. — A fogságba jutott Kazinczyt az oroszok előbb Nagyváradra vitték, majd később kiadták Haynaunak, ki őt Aradra vitette az ottani várba záratta el.³ Haynau rég óta ősmerte Kazinczyt és őt ép úgy gyűlölte, mint Leiningent és Damjanichot. Kazinczy sorsa tehát azzal, hogy az oroszok őt is kiadták az osztrákoknak meg volt pecsételve; 1849. évi október 3-ik napján az aradi császári haditörvénysszék Kazinczyt, mint az osztrák hadsereg volt tisztjét felségsértés miatt halálra ítélte, de kivégzése a többi elítélt 13 tábornokkal nem egy időben, vagyis nem október 6-án, hanem jóval később, vagyis október 25-én történt. — Épen az a körülmény, hogy Kazinczy kivégzése nem egy időben történt tizenhárom vértanu társaival, szülte azt a sajnós eredményt, hogy Kazinczy érdemeit és értékét az utókor, mind e mai napig nem méltatta és nem jutalmazta akként, mint a tizenhárom vértanuét. — Igaz, hogy Salacz Gyula Arad város volt érdemes polgármestere, mikor ezelőtt 20 esztendővel az aradi szabadságszobor mintázásáról és felállításáról szó volt, nemcsak fel-említette Kazinczyt és annak érdemeit, de egyenesen javaslatba is hozta, hogy a szintén mártíromságot szenvedett 14-ik hős honvéd tábornok domborművé arcképe is helyeztesse el a szabadságszobor talpazatán. — Ez indítványával azonban, valószínűleg a 13-as számhoz kötött symbolum folytán — kisebbségben maradt Arad város derék polgármestere.

De amit elfogultság megakadályozott, azt nemes szívvel pótolja a Kazinczy családnak egyik áldozatkész tagja Kazinczy Gábor nyugalmazott táblabíró Kazinczy Ferenc egyenes leszármazója, Kazinczy Lajos testvérbátyjának Kazinczy Bálint és neje Homoki Matild fia, aki Zemplén vármegyében Széphalmon most szobrot állíttatott megdicsőült nagybátyjának Kazinczy Lajosnak, az 1848-49-iki szabadságharc egyik legnemesebb és legvitézebb honvédtábornokának. S ezen szobrot most leplezik le Zemplén vármegye közönségének és az országnak részvétele mellett.

És bár e szobor felállításának érdeme és dicsősége a hős honvéd tábornok unokaöcsét Kazinczy Gábort illeti meg; a szobor mégis nemcsak a Kazinczy család dicsőségét hirdeti, de az egész magyar nemzet hűségét, háláját és hódolatát is képviseli, mert a Kazinczy Lajos éreszobrában azok a nagy, nemes faji és emberi érények vannak megörökítve, melyek a multban a magyar faj és nemzet dicsézet képeztek és mely érények megörökítése felemelőleg és buzdítólag kell, hogy hasson századokon át az őseket és azok érdemeit tisztelő és megbecsülő unokákra.

³Kazinczy az aradi várnak a templomtól északra eső emeletes épület alsó földszintjén a 14-ik számú cellában volt 1849. évi szeptember 1-től 1849. október 25-éig elzárva. Dr. K. S.

KÖZOKTATÁS.

— Uj tanfolyam a debreceni fémiparis-kolában. Junius hó 8-án este 7 órakor veszi kezdetét a debreceni m. kir. állami fémipari szakiskolán az autogén hegesztői tanfolyam. Ezen tanfolyamon úgy elméleti, mint gyakorlati ismereteket szereznek ez új eljárásban. A tanfolyam mindössze egy hétig tart, amikor az esti órákban folyik a tanítás. — Felvehető hallgatók számának korlátozottságánál fogva — csupán 15 hallgató vehető fel — ajánlatos, hogy az érdeklődők mielőbb jelentkezzenek a szakiskola igazgatóságánál, Burgondia-utca 1. szám alatt.

Zacherlin

csakis üvegekben,

ahol hirdetésmények kifüggesztve

A kereskedelmi és iparkamara új székháza.

Ipari, kereskedelmi és munkás-öztöndíjak.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara közös bizottsága Szentkirályi Tivadar elnöke alatt ma délután ülést tartott. Az ülés jóváhagyta az elnöki tanácsnak a székházépítés és a régi székház eladása tárgyában hozott határozatait. A régi székház 425,000 koronáért kelt el.

Mint már jelentettük, a kamara legutóbbi közgyűlése egyhangulag elhatározta, hogy a mai székházat eladja és a Deák Ferenc- és a Werbőczy-utca sarkán, a királyi törvényszék szomszédságában, új székházat épít, melynek céljaira ott három telket vásárolt meg 205,000 koronáért. Ezt a határozatot a kereskedelmi miniszter ma érkezett leiratában jóváhagyta. Ennek folytán ma délelőtt összeült a kamara elnöki tanácsa és megállapodott a kivitel dolgában. Az építés helyén levő házakat a kamara augusztus 1-én lebontja és anyagát értékesíti. Az építkezéshez szükséges téglák biztosítására megteszi a kellő lépéseket. Az új székház tervpályázatának határideje május 31-én lejár s a zsűri június 6-án bírálja el a terveket. Az elnökség az építés ügyében határozó közgyűlést június 12-re tűzte ki.

A kamara közös bizottsága mai ülésén ezenkívül néhány államsegélyes ügyet intézett el, majd a kiírt kereskedelmi, ipari és munkás-öztöndíjak kiosztása felett határozott. És pedig:

A 600 koronás állami iparos ifjunak szánt külföldi utazási ösztöndíjat: Kocsár Ferenc elektrotechnikusnak (Nyiregyháza) javasolja kiadni.

A 300 koronás Szabó Kálmán-féle kamarai külföldi tanulmányi ösztöndíjat Vojta József asztalos segédnek (Debreczen) és Szilágyi András szabó segédnek Turkeve adományozza ki.

A 100 koronás ipari munkásiutalmakat Papp János malommunkásnak Debreczen (az István gőzmalom-részvénytársaságnál), Csató József cipészsegédnek Szatmár (Purjesz Sámuelnél), Verbovszky Károly vasgyári munkásnak Frigyesfalva Prichradny Ödönél, Rosenthal Manó anyagkezelő munkásnak Szolnok (Bede Antal építőmesternél), Mile József szabó segédnek Karcag (Ray Rudolfnál), javasolja kiadományozni.

Végül az 50 koronás kamarai jutalmakat Suhajda Demeter vasgyári munkásnak Dolha (Dolha-rókamezei vasgyár részvénytársaságnál), Feldmann Ábrahám gőzmalom alkalmazottak Nagykaroly, Rusznyák Károly esztergályosnak, Nagybocksó (Klotild vegyipargyár részvénytársaságnál), Trón Ferenc csizmadia segédnek Nyiregyháza (Holik Sámuelnél), Fuchs János bádógos munkásnak Debreczen (Első debreczeni érckoporsó gyár, Gebauer Károlynál), Nagy Sándor lakatos segédnek Szatmár (Szentiványi Károlynál), adományozza ki.

IBODALOM.

AZ ARANY JÁNOS TÁRSASÁG MAGAMENTŐ IRÁSA.

Nemcsak a Csokonai-körnek, hanem az egész művelt debreceni közönségnek roszszul esett az Arany János Társaságnak lemondása rég tervezett látogatásáról. — A társaság elnöksége most hivatalos formában is tudatja elmaradását és a következő szeretettől áthatott mentő-levélben adja okát a debreceni ut elhalasztásának:

Végtelen fájdalomunkra, a református püspökválasztási mozgalmak miatt egyelőre le kell mondanunk szívünk legbensőbb vágyáról, hogy a t. testvér-egyesülettel karöltve, megjelenhessünk a legősibb, a legnemzetibb magyar város érdemes közönsége előtt.

Mi a legtisztább atyafiságos szeretettel és testvéri érzéssel kívánunk hódolni a debreceni közönségnek, mely a nemzeti irodalom meleg pártolásával követésre méltó, szép példát nyújt vidéki városainknak és ha most jönnénk, esetleg úgy tűnhetnének fel, mintha elnökünk számára, akit a püspökjelöltek sorában emlegetnek, ki akarnánk udvarolni a debreceni szavazatokat.

Ezért el kell halasztanunk a jövőtől arra az időre, midőn hódolatunk és szeretetünk tisztaságát a maga teljességében manifestálhatjuk.

Kérjük tehát a mélyen tisztelt testvér egyesületet, hogy igazolásunkat elfogadni és elmaradásunkat a debreceni közönség előtt kimenteni sziveskedjék.

Hazaifias üdvözlettel
Temesvár, 1911. május hó 25-én.

az Arany János-társaság
elnöksége.

ASSZONYOK VILÁGA.

*

Hogyan soványodnak a nők?

A női szépségnek legnagyobb istencsapása a kövérség. Nem a molettséget kell értenünk ezalatt, mert ez csak emeli a szépséget és a kívánatosságot, hanem azt a fokozatot, a mikor az arc már szinte egészen eltűnik a zsírpárnák között és a test sulya tulmegy a száz kilogrammon. A női hiúság természetesen minden módot és eszközt megragad, hogy a fölösleges sulytól megszabaduljon és a legrettenetesebb áldozatokat is képes meghozni, csak hogy a tulmolettség veszélyétől meneküljön. Az alábbi néhány példa eklatánsan igazolja, mi mindent el nem követnek az asszonyok, csak hogy karsuk és lengék legyenek, mint a nádszál.

Egy német nő elolvassa egy tanár hirdetését, azonnal elrohant hozzá, hogy kövérségétől megszabaduljon. Meggyőződve a professzor módszerének helyességéről, a sok „elötte” „utána” fényképről, öt márka lefizetése után mindjárt meg is kezdte a kurát. A középkori inkvizícióra emlékeztető torturákon ment át a kura alatt. Masszírozták, gyömöszölték, kuglizták, labdázta vele, gőzbe tették, koplaltatták, megfürdették, megsütötték, jégre tették, ami valóban sok hájat pusztított le az elszánt nőről. A kisasszony azonban nem elégedett meg ennyivel, otthon is folytatta a kurát a süitökemencében s a jégszekrényben addig, míg egyszer valóban sülni kezdett s a tüzoltóknak kellett megmenteniök őt a kementéből. Negyed évig feküdt az égési sebek miatt s ez idő alatt nyugodtan gondolkodhatott a professzor kurájának értékén.

Egy színésznőnek tudtára adta a rendezője valamelyik próbán, hogy már kezdi tullépni azokat a korlátokat, amiket a fiatal szerelmes nő szerepköre a kövérség elé szab. A színésznő is egy tanárhoz fordult, aki nagyon egyszerű tanácsot adott neki. Naponként törzsgyakorlatokat kellett végeznie; kinyújtott lábakkal állva előre hajolni, míg a kezével a földet eléri. Eleinte nagyon messzire volt még a föld, végül azonban tantaluszi kínok után sikerült kezevel földet érnie s a gyakorlatokat olyan szorgalommal végezte, hogy 210 fontról rövidesen 130-ra csökkent a sulya. Ismerősei nem is ismerték meg a kura után. Érdekes, hogy a kinzás egyáltalában semmi

bajt nem okozott s hogy a színésznő makkegészségesen játszhatja ismét régi szerepeit.

Megtörténik sokszor, hogy a kövér hölgyek koplalással igyekeznek lesoványodni vagy más, rendkívül fárasztó testi munkával, ezek azonban, gyakran tragikusan végzik a kurát.

Előfordult, hogy egy 18 éves fiatal leány, aki azonban 180 fontot nyomott, ugy szabaddult meg sulyának fölöslegétől, hogy kétezer kilométert gyalogolt egyfolytában.

Bánffy politikai végrendelete.

Általános választójog — parlament nélkül.

A bécsi „Reichspost” mai számában fel-tűnést keltő politikai cikk jelent meg a lap fő-szerkesztőjének, Funder dr.-nak a tollából. A cikk Bánffy Dezső bárónak politikai végren-deletét tartalmazza, amelyet levél formájá-ban küldött el első szélütési rohamát megelő-zőleg Funder dr.-nak azaz a megbizással, hogy a benne foglalt gondolatokat a halála után hozza nyilvánosságra.

Bánffy politikai végrendeletében az oszt-rák közvéleményhez fordul, amelyet arra kér, hogy a magyarságot mindig az államrend fön-tartó elemének tekintse Magyarországon, mert ez a monarchikus politika legmegbiz-hatóbb támasztéka az országban. A legelső állami szükségletnek Bánffy az általános, egyenlő és titkos választójogot tartja, amely-ről azonban az a véleménye, hogy ez a parla-ment nem fogja megvalósítani. Éppen azért, mert ez a véleménye, annak a meggyőző-désének ad kifejezést, hogy a királynak kellene magát elhatározni arra, hogy parlament nél-kül is megvalósítsa. Azért sem várja ettől a parlamenttől, amelynek a dzsentri a főténye-zője, az általános, egyenlő és titkos választó-jog megvalósítását, mert nézete szerint éppen a dzsentri volt eddig az a faktor, amely Ma-gyarország kárára a dinasztiaival való békét megakadályozta.

Második legfontosabb szükségletnek a nemzetiségiekkel való együttműködést tartja, amely cél elérésére legalkalmasabb a becsü-letes közigazgatás és a megyei kormányzat államosítást. Ha ezt a két reformot keresztül-viszik, akkor nem kell félni a legszélesebben kiterjesztett választójogot sem a nemzetisé-giektől. Minden körülmények között szemelőtt kell tartani e kérdések megoldásánál, hogy minden belső baj a dinasztia nézve is kelle-metlen és hogy a dinasztia nézve is érdeke, hogy Magyarországon a magyarság a nemzetisé-giekkel békekességben éljen és hogy együtt te-gyék a dinasztiait erőssé és hatalmassá.

Ehhez a közleményéhez Funder dr., a Reichspost főszerkesztője a következő beve-zetést írta:

— Szerdán, február 22-én, néhány nappal azelőtt, hogy Bánffy az első szélütés érte volna, elhívatta magához egyik lekbizalma-sabb politikai barátját és sulyos betegen bár, de mégis előadta neki egy terjedelmes politi-kai expozéját, azzal a kéréssel, hogy adja át azt a Reichpost főszerkesztőjének. Azért kel-lett közvetítés, mert politikai nézeteltérések évek óta visszatartották a hajdani magyar mi-niszterelnököt attól, hogy engem személyes

Blous, Ali, Pongyola,

a Tavaszi ujdonságok már dus választékban rak-tarra érkeztek. Pongyolák már 2.25 krtól kezdve Márton Ferencz Harisnya Királynál, Dégenfeld-tér 8.

GLÜCK JÓZSEF

Éveg- és lámpa kereskedésbe
Füzess-ut. 8. a nagytemplom mellett.

Megérkezett nagy választékban asztali függő lámpák a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén Ebédlő, Kávés, Teás, likőrös, vizes, boros, sörös készleket a golcsóbb szolid, szabott ár mellett. — Kép-keretelés és évegzés a legolcsóbban!

bizalmával ajándékozzon meg. A mikor röviddel azután az első szülítés leterítette a hatalmas férfit és egyidőre még a beszélőképességétől is megfosztotta, jelekkel intette barátját, hogy minél hamarabb juttassa el a neki tett nyilatkozatokat a Reiscposthoz. Én azután a Bánffy barátjával folytatott beszélgetés alkalmával a kijelentéseket azonnal leírtam és kifejezetten megkaptam azt az engedelmet, hogy a magyar államférfiu nyilatkozatait, ha már nem lesz az élők közt, átadjam a nyilvánosságnak. Bizonyos, hogy ezek az általam a lehető leghívebben leírt nyilatkozatok Bánffy teljes egyéniségét tartalmazzák és kétségtelen, hogy azokat nem fogják mindenütt ellenmondás nélkül fogadni. Én azonban ezt a közlést Magyarország nagy halottjával szemben való kötelezőségemnek tartom.

Eddig a Reichpost szenzációja. Bánffy legbizalmasabb politikai barátai azt felelik erre, hogy az elhunyt politikus a Reichposttal soha semmiféle összeköttetésben nem volt és nem is gondolt arra, hogy ezt az osztrák lapot valaha is fölkeresse. Ami pedig a betegsége alatt történt jelbeszédet illeti, családja tagjai értesítették, hogy az soha meg nem történt.

Felsőbb leányok bucsuja.

Ünnepély a Dóczy-intézetben.

A debreczeni református leányiskola hatodik osztályu növendékei e hó 30-án, kedden délután öt órakor bucsu-ünnepet rendeznek az intézet dísztermében. Kedves tradíciója már ez a Dóczy-intézetnek, hogy legfelsőbb osztályu növendékeik, mielőtt végleg eltávoznának az iskola padjai közül, művészi műjü hangverseny keretében mondanak bucsút az intézetnek. A keddi ünnepély is ezután a tradíció után igazodik s hogy a siker szintén hagyományos lesz, azt a koncert következő műsora sejteti:

1. Prolog. Irtá és elmondja: Szabó Katinka.
 2. Hunyadi László nyitánya, Erkel Ferencről. Zongorán négy kézre előadják: Szabó Katinka és Sóvágó Ilonka.
 3. Versek. Farkas Imrétől. Előadja Szalay Gizella.
 4. Gavotte. Táncolják: Eib'l Annus és Farkas Piroška.
 5. Meglepetés. Monológ, Farkas Imrétől. Előadja Pálffy Piroška.
 6. Magyar rapsódia, Gaal Ferencről. — Zongorán előadja: Nagy Viola, az intézet volt növendéke.
 7. Bob herceg. Martos Ferencről, előadja Szunyogh Magda.
 8. Noé galambjai. Allegorikus játék versben, irtá Tordai Grail Erzsébet. Személyek: 1. Galamb Pálffy Piroška, 2. Galamb Szabó Katinka, Fehér napsugár Szunyogh Magda.
- Szívárványsugarak: Bibor Patay Vilma, Piroška Farkas Piroška, Sötétsárga Kulcsár Erzsike, Világossárga Bodoky Viola, Zöld Sóvágó Ilona, Ibolya Eib'l Anna, Kék Szalay Gizella.
- Helyárak: I-ső rendü ülőhely 2 korona., II-od rendü 1 korona 50 fillér, álló-hely 60 fillér. Jegyek előre válthatók naponta délelőtt 11—12-ig a református felsőbb leányiskolában és az ünnep napján a pénztárnál.

Csekonics Pál gróf regénye.

300 ezer korona az elmaradt házasságért.

A budapesti polgári törvényszékhez egy rendkívül érdekes kereset érkezett a napokban. Csekonics Pál gróf nagybirtokostól, a főrendiház tagjától, Steiger Viktória 300 ezer koronát követel, házassági ígért megsejgése címén. Steiger Viktória a következőkben ismerteti a pör előzményeit:

Csekonics Pál gróf nagybirtokossal, a magyar főrendiház tagjával évek során át benső viszonyt folytattam. Közös lakást tartottunk, s megállapodtunk, hogy házasságra lépünk, Csekonics Pál gróf családja azonban ellenezte, hogy Pál gróf engem, polgári származású nőt feleségül vegyen.

E miatt Csekonics Pál állandóan viszálykodásban volt a családjával. Atyja, Csekonics Endre gróf megvonta tőle segítségét is, s e miatt az utóbbi időben adósságba keveredtünk. Feléltük atyai örökségemet, sőt uzsorás kölcsönöket voltam kénytelen felhajtani, — hogy Budapesten, az Eskü-tér 6. szám alatt levő háztartásunkat fentarthassam.

Midőn az adósságok már elviselhetetlenné váltak, 1907 június havában Pál gróffal úgy állapodtam meg, hogy azok rendezése végett atyjához, Csekonics Endre gróf urhoz fordulok. Csekonics Endre gróf ur azonban csak oly feltétel mellett volt hajlandó bizonyos összeget rendelkezésemre bocsátani, ha írásban kötelezem magam, hogy a Csekonics-családnak terhére nem leszek, amit azért kívánt kikötni, mert tudta, hogy fia házasságot ígért nekem. Egyrészt mert Csekonics Pál gróftól szerettem, másrészt az adósságok szülte nyomasztó kényszerhelyzet folytán, de főleg mert Pál gróf kijelentette, hogy ez mitsem változtat egymáshoz való törhetetlen hűségünkön és bekövetkezendő házasságunkon, — kiállítottam a kívánt nyilatkozatot.

Csekonics Pál gróf azután csakugyan újból visszatért hozzám, és mindaddig hűséges, meg nem esküdtöt élettársam volt, míg a pénzből, mely az adósságok rendezése után maradt, tartott. A pénz fogyta után Pál gróf a legodaadóbb szerelmének hangoztatása mellett lassan-lassan elhanyagolt. Folyton hangoztatta ugyan szóval és írásban (tömérdek levele tanuskodik erről), hogy érzelmei nem változtak, de folyton családja ellenzésével hozakodott elő.

Hogy higgyem őszinteségét, elmentünk Mária-Cellbe, s ott az oltár előtt esküdtöt — hogy feleségül vesz s ha szavát be nem váltja, egész életemen át úgy fog gondoskodni rólam, mintha a felesége volnék. Kijelentette, ha családja egyáltalában nem egyeznék bele házasságunkba, ő, mert egész ifjuságomat neki áldoztam, mert reá költöttem minden filléremet, háromszázezer koronát ad nekem, hogy fentartásomról becsületesen gondoskodhassam. Éveken át ebben bíztam, hogy ígértét beváltja, feleségül vesz, de kénytelen vagyok belátni, hogy ezzel csak hitegetett. Legutóbb

ő maga is kijelentette, hogy nem vesz feleségül. Erre őt kényszeríteni nem lehet, de arra igenis bíróilag kötelezhető, hogy elvállalt kötelezettségét teljesítse.

A háromszázezer koronás keresetre gróf Csekonics Pál azzal a nyilatkozattal válaszolt hogy Steiger Viktóriával szemben nincsen semmiféle kötelezettsége. A pöriratban azt állította, hogy viszonyuk volt ugyan, de Steiger Viktóriát fejedelmileg honorálta. Arra az álláspontra helyezkedtek Csekonicsék, hogy ha történt volna is olyan ígért, amilyenről Steiger Viktória beszél, minthogy a házasság nem jött létre, nem teljesítendő épen úgy, — mint ahogyan jegyeseknek egymással szemben nem lehet követelésük, ha a házasság nem jön létre. Az oltárjelenetről Csekonics Pál hallani sem akar, s az egészet alaptalan mesének minősíti.

Új vegykísérleti állomás Debreczenben

Szell László dr. elaborátuma.

A piaci forgalom, az élelmi szerek, ipari és mezőgazdasági termékek fogyasztásra szánt részének nagy mennyisége és különfélesége és mindezeknek szükséges ellenőrzése, valamint az élelmi szerek s az előbb említett termékek előállítására körül a legutóbb mindennél tapasztalt visszaélések szükségessé tették azt, hogy a fogyasztó közönségnek mindennél hathatósabb intézmény álljon rendelkezésére. Ez az intézmény a **vegykísérleti állomás**, amelynek közegészségügyi, közgazdasági s egyéb tekintetekben is óriási nagy jelentőségét alig tudja méltányolni még ma is a közönség legnagyobb része. Mégis az utolsó években fölismertek részben a vegykísérleti állomások működésének fontosságát.

Debreczenben is létesült egy vegykísérleti állomás és pedig a Pallagon, ahol Szell László dr. vezette az intézetet. A pällagi vegykísérleti állomás mai helyisége azonban már szűk, a megnövekedett forgalom szükségessé tette, hogy az állam ez intézmény kibővítéséről gondoskodjék s ezért Szell László dr. föltérjesztést is intézett a földmívelésügyi miniszterhez, hogy a gazdasági akadémia pällagi telepén levő állomást a miniszter önállósítsa s annak kibővítésével esetleg Debreczen egy forgalmas helyén létesítse.

A miniszter elvben hozzá járult a tervhez és megbizta Szell László dr-t, hogy lépjen érintkezésbe Debreczen város tanácsával, — szerezzon tájékozást és tudja meg, vajjon Debreczen város törvényhatósági bizottsága hajlandó lenne-e és milyen erkölcsi és anyagi támogatásban részesíteni egy ilyen állami vegykísérleti állomás föllállítását. A tervezett állomás díszes nagy 24—25 helyiséggel bíró épület volna.

Szell László dr. ma ilyen irányban beadványt intézett a városi tanácshoz és kérte, hogy a miniszter kérdésére vonatkozóan nyilatkozzék. Beadványában rámutat arra, hogy a forgalmilag rohamosan növekvő vegykísérleti állomásnak Debreczen mezőgazdaságára, iparára, kereskedelmére, közgazdaságára, sőt kulturális fejlődésére is nagy befolyást gyakorolt eddig s gyakorol a jövőben is. Elmondja, hogy az élelmiszerek, mezőgazdasági és ipari anyagok ellenőrzésével foglalkozó állami intézetnek közvetlenül hozzá férhetőnek kell lennie úgy a közönség, mint a hatóságok részére, amely esetben még nagyobb befo-

Házi csatornázásokat, vízvezetékét olcsón, pontosan és gyorsan készít

➔ **FÜLÖP MIKLÓS vízvezetéki vállalkozó Varga-utca 34.** ➔

Alapított: 1867-ben. A címre tessék figyelni.
Végh Gyula szűs m.
 szűrme áru, szabó és szűrszabó kellékek raktára
 Debreczen, Fő utca 42. sz. Gyermák-palota.

Elsőrangú modern és legnagyobb molykár elleni megóvó és biztosító beraktározási vállalat férfi és női szűrmés ruhákat csakis szűcsmesterhez adhatjuk megóvásra, nagybecsű bizalmával megbízatni kegyeskedjék. Tűzkár ellen minden ruhadarab biztosítva van e észlra épített raktárakban.
 Tisztelettel **Végh Gyula.**

lyással lehetne a közijólétre, a közegészségügyre s Debreczennek modern irányokban való haladására is.

Végül kéri az előterjesztésében, hogy ha a tanács nem ázrközik el az intézménynek támogatásától, a következő három pontba foglalt kéréspontok teljesítésének lehetőségére vontakozóan nyilatkozzék:

1. Az állomás építéséhez szükséges teleknek a közönség által könnyen megközelíthető helyen ingyenes adományozásával,

2. A szükséges építkezési anyagok átengedésével,

3. az állami üzemhez szükséges viz, világító gáz és villamos erő szükséglet ingyenes, vagy előállítási áron való átengedésével hajlandó-e támogatni anyagilag a vegykísérleti állomás létesítését.

A tanács legközelebbi ülésén foglalkozik az előterjesztéssel.

Harc Achim örökéért.

Leleplezett választási vigécek.

Békéscsabán megindult a választási harc. Hogy odalent milyen kavardás van, azt legjobban jellemzi a Magyar Távirati Iroda következő jelentése.

Békéscsabán néhány nap óta összegyűltek Magyarország összes választási vigécei. Sorra zsarolják a jelöltek és különféle embereket léptetnek fel, hogy maguknak tőkét kovácsoljanak.

Békéscsabán az Achim-féle parasztpárt egyik vezetője, Pollák Arnold Achim halála után azonnal felutazott Budapestre és a jelöltséget először Kristóffy Józsefnek ajánlotta fel, akitől felvett 6000 koronát. Azután Szeghő Gábor budapesti ügyvédet kereste fel, akitől 7000 koronát vett fel abból a célból, hogy Szeghőt jelöltesse. Kristóffy jelölését keresztülvitte, de Szeghőt nem jelölték. Szeghő erre leutazott Békéscsabára és Pollákot és társait azon alternatíva elé állította, hogy vagy visszafizetik a 7000 koronát vagy bűnvádi feljelentést tesz ellenük. Pollák, aki a pénz nagyobb részét magánál tartotta, a többi pedig elosztotta Szebenyi Ernő újságíró, Pohin Pál, Boros-Brindus Mihály között, a pénz nagyobb részét ma Vértesszőlős Andor dr. csabai ügyvéd útján visszaszolgáltatta Szeghőnek, aki elállott a bűnvádi feljelentéstől és tegnap este a csabai Nádor-szálló helyiségeiben 80 leitatott napszámmal jelöltül kiáltotta ki magát.

A budapesti lapokban megjelent azon híresztelés, hogy Achim Andrásnak a pártja Szeghőt jelölje volna, valótlan. Achim táborában szó sincs arról, hogy elosmerjék Szeghő jelölését, hanem ragaszkodnak Kristóffy Józsefhez, kinek érdekében vasárnap délután nagy gyűlés lesz a csabai Kossuth-téren. — Kristóffy helyett Jászi Oszkár fogja elmondani a programbeszédet.

A választási vigécek eljárása nagy felháborodást szült a városban. A parasztpárt tagjai körében különösen Pollák ellen igen elkeseredett a hangulat. Pollákot és üzlettársait valósággal kiverték a csabai népegylet helyiségéből, mert meggyőződtek arról, hogy pénzért akarják árusítani a csabai mandátumot. Az alispán a Békésmegyei Friss Ujság című lapból, amelyben Achim a Zsilinszky-család ellen irányuló közleményeit közzétette, megvonta az utcai árusítás jogát. A lap, amelyet Szebenyi Ernő újságíró szerkeszt, és Staffel János a kiadója, most is izgat az úri osztály ellen és Ursziny János drt, az egyesült pártok jelöltjét azzal vádolta meg, hogy részes Achim meggyilkolásában. — Ursziny bűnvádi feljelentést tett a lap ellen, amelynek tegnap számát a rendőrség elko-bozta.

Vigyázat! Vigyázat!
Kékre festett kirakat!

Valódi angol és hazai gyártmányú nyapjuszövet
Weisz Adolf

A debreczeni lóversenyek.

Első nap.

Napsugaras, gyönyörű időben, a legszebb közönség előtt folyt le ma a debreczeni lovaregylet által rendezett lóversenyek első napja. A versenyszámokat igen szépen futották le.

A verseny megkezdése előtt már nagy számban gyülekezett a közönség, olyan közönség, amelyért magáért érdemes kikocsizni a versenytérre. A páholyokban, a tribünökön, az előkelő helyeken a legszebb toaletteket vonultatták föl a hölgyek, akiknek színes, elragadó csoportjában ott voltak Debrecen hölgyeinek legbájosabbjai és legszebbjei. A deris, mosolygós festői kép bájos hangulatát az egész verseny alatt csupán egy eset zavarta meg rövid pillanatra: *Sibrik főhadnagy balesete*. A főhadnagy, aki valamenyny futamban résztvett s négy győzelmet aratott, sampionja volt a mai napnak. A hadseregi gátversenyben a híres lovas, Molnár Lajos főhadnagy Alkony nevű négy éves sárga paripáját lovagolta. Az akadályokat szépen ugrotta át, amikor a tribünnel szemben levő fordulónál a ló megcsuszott s ló és lovas a földre buktak. Sibrik főhadnagy azonban nagy ügyességgel ugrott ki a nyeregből és így szerencsére baj nem történt. Csakhamar nyeregbe szállt és végiglovagolta a versenyt.

A totalizátor forgalma erős volt, de a fogadások izgalom nélkül zajlottak le, nagyobb meglepetés alig volt, a totalizátor általában háromszoros pénzt fizetett, aminek oka részben az lehetett, hogy a nevezésekkel szemben aránylag kis mezőnyök indultak.

Az egyes versenyek eredménye a következő:

I. Nyeretlenek versenye. 1000 korona az elsőnek, adja a földmívelésügyi miniszter, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távolság 1400 méter. Indult 8 ló. Első lett Orsich Pál gróf százados 4 éves pej paripája, Fellingzó, második Genczy Károly 3 éves pej ménje, Dámon, harmadik Petánovics I. 3 éves pej paripája, Ereszd el.
Totalizátor: Tét: 2:9, 5:22, 10:45. Hely 45, 21, 27.

II. Debrecen sz. kir. város díja. 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távolság 1400 méter. Indult 5 ló. Első Merweld M. gróf őrnagy 3 éves pej ménje, Spatzi, második Molnár Lajos főhadnagy 6 éves pej kancája, Remény II., harmadik Kállay Szabolcs 4 éves pej kancája, Rolly.
Totalizátor: Tét: 2:6, 5:16, 10:32. Hely 14, 18.

III. Hortobágyi díj. Adja a földmívelésügyi miniszter. 1500 korona az elsőnek, 300 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Indult 6 ló. Első lett Prónay Sándor százados Sas nevű 3 éves sárga ménje, második Issekutz Gy. főhadnagy Vladimir nevű 3 éves, sárga ménje, harmadik Neimans R. báró Ariadne nevű 1 éves pej kancája.
Totalizátor: Tét 2:6, 5:15, 10:31. Hely 21, 22.

IV. Nyulasi gátverseny. 1200 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Indult 4 ló. Első lett Bocsári Ménes Mókus nevű 4 éves sötét pej kancája, második Korbuly László hadnagy Carmina nevű 4 éves sárga kancája, harmadik Neimans R. báró P. S. nevű négy éves pej kancája.

Tavaszi újdonságaim megérkeztek. Blouz kelme mtr. 10 kr., selymek blouzra mtr. 25 kr., csipke kelme mtr. 29 kr., csipkék mtr. 01 kr., kosztüm kelmék mtr. 38 kr., himzet batizst mtr. 16 kr. Szalagok, bélesek, applicatiók, fehérneműek, rövid áruk, kanzonyák, szönyegek meglepő árakban **III. Molnár Lukács Kossuth- és Batthanyi-u. sarok, színházzal szembe**
Maradékok mindenféle árakban.

újdonságokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szereshetjük be posztó nagykereskedőnél, **Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt.**
: : Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. : :

Totalizátor: Tét: 2:6, 5:15, 10:31. Hely 17, 17.

V. Hadseregi gátverseny. Adja a soproni katonatiszti lovaregylet. Távolság 2800 méter. 700 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Első lett Issekutz Gy. főhadnagy Hauptmann von Köpenick nevű 4 éves pej ménje, második Merweldt M. gróf őrnagy Immregrün II. nevű 4 éves pej ménje, harmadik Wodianer B. hadnagy Gyere rózsám nevű 5 éves pej kancája.

Totalizátor: Tét: 2:3, 5:9, 10:18. Hely 16, 13.

VI. Eladók akadályversenye. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távolság 3200 méter. Indult 4 ló. Első lett Bánffy Albert báró Tabula nevű 4 éves sárga kancája, második Liptay Béla Dictator nevű 5 éves pej paripája, harmadik Baich Péter báró hadnagy Loru mnevű 4 éves pej ménje.

Totalizátor: Tét: 2:5, 5:14, 10:28. Hely 16, 16.

47 év után kiderült gyilkosság.

Josinczy László báró tragédiája.

Egy névtelen levél nyomán egy évtizedekkel ezelőtt történt szenzációs gyilkosság ügye került most ismét a bíróság elé. A bűnügy számai 1864-ig vezetnek vissza, amikor Szilágyosomlyón meggyilkolták báró *Josinczy Lászlót*, aki egyik leggazdagabb pénzembere volt a Szilágyosomlyón. A gazdag bárónak rokonsága ma is él, sógoröve özvegy *Josinczy Miklósné* báróné itt lakik Debreczenben, ahol a Piac-utca 38. számú háznak a tulajdonosnője. Akkoriban országos híri eset volt *Josinczy bárónak* a meggyilkolása és kirablása, amikor is a bárótól 47 ezer forintot vettek el.

1864. decemberében egyik estén *Josinczy László báró Hirschmann Izsák* kereskedőnél volt, akitől nagy összegű pénzt vett föl s aki őt egy darabig elkísérte. Reggel azután holtan találták az utcán *Josinczy Lászlót*, akitől a pénztárcáját is elrabolták. A vizsgálat során letartóztatott több kereskedőt és Hirschmann is, akit csak évek mulva engedtek szabadon. A szenzációs bűnpör hatalmas tömegre nőtt aktái végre is azzal zárultak le, hogy a tettest megtalálni nem sikerült.

A napokban azután — most, negyvenhét esztendő mulva — a fővárosi rendőrség egy névtelen levelet kapott, amelyben a névtelen levélíró a következőket mondja el: *Nuszbaum Ede* 66 éves Ganz-gyári munkavezető néhány hét előtt elhalt. Halála előtt, hogy lelkiismeretén könnyítsen, elmondta a névtelen levél írójának, hogy *Josinczy László báró* ő gyilkolta meg. Elmondta, hogy 1864-ben ő Szilágyosomlyón kovácsinas volt. Az a műhely, ahol ő dolgozott, szomszédságban volt azzal a házzal, amely *Josinczy báró* tulajdonosa volt és amelyben lakott is. A báró ismerte őt és sokszor küldte a boltba és szivarokért. *Nuszbaum* látta ilyenkor, mennyi pénze van a bárónak. Ez a sok pénz csábította *Nuszbaumot* a bűnre, elhatározta, hogy megöli *Josinczyt* és kirabolja. Erős, vastag, kampós vas dorongot kovácsolt és ezzel várta a bárót. 1864. decemberében éppen azon az estén, a mikor a báró *Hirschmann Izsáktól* a sok pénzzel jött hazafelé, a sötét utcában *Nusz-*

baum megleste a bárót, aki hatalmas, erős természetű ember volt és a mit sem sejtő embert vasdoronggal leütötte. Az ütés halálos volt. Nuszbaum a földön fekvő bárót ekkor kirabolta és a nála talált negyvenhétezer forinttal nemsokára, alig néhány hét múlva, eltávozott Szilágysomlyóról.

Mikor azután a dolog kissé lecsendesegett, Nuszbaum Szentendrén Budapest közelében földet és házat vásárolt, amely még ma is az övé s amelyben most a csendőrség lakik. Később meg is nősült. Özvegye és két gyermeke ma is él.

A fővárosi rendőrség a névtelen levél alapján azonnal nyomozást indított, amelynek során bebizonyosodott, hogy a névtelen levélírónak minden állítása megfelel a valóságnak. A Hirschmann-család, Hirschmann Izsáknak utódai most fölújítják a bünpört, hogy elődüknek, aki évekig ült a gyilkosság gyanúja miatt börtönben, még az emléket is megtisztítsák az akkor fölmerült gyanútól. A család megbizta Gáspár Gyula dr. szilágysomlyói ügyvédet, a híres kriminalistát, hogy ez ügyben tegye meg a szükséges lépéseket s egyben indítson pert 94000 korona erejéig Nuszbaum örökösei ellen.

Az érdekes per során bizonyára szenzációs adatok kerülnek napvilágra az 1864-ben folytatott vizsgálatról is.

Szerzetesi gimnázium egy református városban.

Barkóczy báró és a nyirbátoriak.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium V. ügyosztályának, Barkóczy birodalmának eseményei közül egyik legjellemzőbb az, ami a nyirbátori algimnáziummal történt.

Nyirbátornak nyolcezer lakosa van, jó módú emberek laknak benne és régi kívánságuk, hogy a városban középiskola legyen. A nagyközség képviselő testülete elhatározta, hogy évenként ötezer koronát fordít gimnázium fenntartására és a közoktatásügyi miniszterhez fordult megfelelő állami hozzájárulásért. A nevezetes V. ügyosztályban az állami támogatás kérdése megakadt. A nyirbátoriak nem voltak képesek elintéztetni a dolgot. Végre azonban megérkezett a szabadító Kovács Bernardin minorita házfőnök személyében.

Nyirbátorban minorita kolostor van. Kovács házfőnök elintézte Barkóczyval, hogy az állami hozzájárulást Nyirbátor községnek a maga községi pénzéért csak úgy adja meg, ha a gimnázium katolikus lesz és a minorita szerzet vezetése alá rendeltetik.

Nyirbátor község lakosságának kétharmad része református és a hátralevő egyharmad között is sok a zsidó. Hogy a gimnáziumot megkapják, mégis belementek Barkóczy praktikájába, csak azt kérték, hogy a község a maga pénzeért hadd nevezzen ki legalább két tanárt. Barkóczy és Kovács házfőnök azonban szigorúak voltak. Vagy kell a gimnázium úgy, ahogy ők akarják, vagy nem lesz

gimnázium. Így tehát a tulnyomóan református községben, községi pénzen, már szeptemberben megnyílik a katolikus, szerzetesi gimnázium.

Színház és művészet.

Büvész-est a színházban. Ma este tartotta meg első előadását a színházban az európai híri büvész, Balthazar mester, akinek a mutatványai büvészeti kitünőségek. Az előadás minden száma egy-egy új szép és csodálatra méltó mutatvány volt, amelynek fényes előadása igazolta Balthazar mester kiválóságát. Gyönyörű dolog volt Aladin csodalámpája című mutatvány, amikor pisztoly lövéssel üres asztalra varázsolt egy égő lámpát és ugyanazt a lámpát egy másik pisztoly lövéssel egy másik asztalra varázsolta. Nagy tetszéssel fogadta a közönség azt a mutatványt is, amikor Balthazar mester egy üres kávé csészében minden tűz nélkül fekete kávét főzött s azt a földszint közönsége között kiosztotta. Nagyon szép mutatvány volt az is, amidőn egy üres kalapból sok száz apróbb tárgyat, élő nyulakat, órákat szedett elő, kiváló ügyes dolog volt az is, amikor egy cserép homokból két élő rózsát varázsolt ki. Az előadást, amelynek minden számát a közönség nagy figyelemmel és élvezettel nézte végig s amelynek igen sokat és nagy tetszéssel tapsolt meg, a hasbeszélés fejezte be, a mikor is Balthazar mester bábukát beszélgetett. Holnap délután és este megismétli az előadást Balthazar mester, aki ez alkalmakkor új műsorszámokat mutat be és ezek keretében hat új olyan dolgot, amelyeket eddig Európában még nem mutattak be.

— Vasárnap istentiszteletek. A debreceni református templomokban vasárnap, május 28-án prédikálni fognak: A Nagytemplomban prédikál Uray Sándor lelkész, agendázik Kecskeméthy Lajos tanár, a Kistemplomban prédikál Szele György lelkész, agendázik Dicsőfi József lelkész, a Kossuth-utcai templomban prédikál Boér Károly s. lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkeri imaházban Bereczky József főiskolai szénior.

Az ág. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— A király elutazása. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A Budapesti Tudósító felhivatalos közlése szerint a király elutazásának idejét véglegesen csütörtökre, június hó 1-ére tűzték ki. A király Marcheggen és Bécsen át egyenesen Schönbrunnba megy.

— A városi tisztviselők fizetésrendezése. A város jog- és pénzügyi bizottsága kedden délután 3 órakor a városháza kistanács-termében ülést tart, melynek egyetlen tárgya a szervezeti szabályrendeletnek a fizetésrendezésre vonatkozó része. A bizottság ez ügyben hozandó határozatát a június elején összehívandó rendkívüli városi közgyűlés elé terjeszti.

— Az árvászéki elnök választás. Debrecen város törvényhatósági bizottsága június

havi rendes közgyűlésén tölti be az árvászéki elnöki állást, amely Bészler Károly elhunytá folytán üresedett meg. Domahidy Elemér főispán most tette közzé a pályázati hirdetményt, amelyben egyszersmind az új árvászéki elnök megválasztása folytán előreláthatóan megüresedő egyéb állásokra is pályázatot nyitott. A pályázati kérvényeket június 10-én délután 5 óráig kell benyújtani a főispánhoz.

— Debrecen részvéte Bánffy Dezső báró halála fölött. Debrecen város tanácsa ma megleghangú részvétátíratot küldött Bánffy Dezső báró özvegyének és Kolozsvár város tanácsának a nagy politikus halálával bekövetkezett gyászban való részvéte jeléül. A két részvétátírat szövege a következő:

Debrecen város tanácsától.

871—1911.

Nagyméltóságú

özvegy báró Bánffy Dezsőné urnőnek

Budapest.

Mérhetetlen gyászában fogadja kegyelmes Asszonyunk Debrecen szabad királyi város közönsége nevében őszinte és igaz részvétünk kifejezését.

Enyhítse fájdalmát az a tudat, hogy kegyelmes Asszonyunkkal együtt gvászolja a nagy és kiváló államférfiut az egész magyar nemzet, akinek érdemei elévülhetetlenek és emléke minden igaz magyar város szívében élni fog.

Debrecen, 1911 május 26-án.

Körner Adolf tanácsnok,
polgármester helyettes.

Debrecen sz. kir. város tanácsától.

8701—1911.

A városi Tanácsnak

Kolozsvár.

Debrecen sz. kir. város Tanácsa mély megilletődéssel értesülvén nagyméltóságú londoni báró Bánffy Dezső elhunytáról, a város közönsége nevében is ki fejezi Kolozsvár sz. kir. város törvényhatóságának őszinte, igaz részvétét.

Kolozsvár város nagy szülőföldében s diszpolgárában a nagy államférfiut, a lelkes egyházi vezért veszítette el s őszinte szívvvel Debrecen sz. kir. város közönsége is gvászolja. Debrecen, 1911 május 26-án.

Körner Adolf, tanácsnok,
polgármester helyettes.

— Eljegyzés. Polgár Dániel dr. debreceni ügyvéd tegnap tartotta eljegyzését Szobonya Jolán urhölgygyel, Szobonya Sándor nyugalmazott törvényszéki bíró leányával Hajdunánáson.

— Hajdumegye a díjnokokért. Hajdumegye közgyűlésének határozata alapján az alispán ma terjesztette föl a feliratot a honvédelmi miniszterhez az ellen az intézkedés ellen, hogy az igazolványos altiszteket a réggen szolgáló díjnokok előtt kell jelölni a pályázatoknál. A vármegye közgyűlése ugyanis ezen intézkedésben a díjnokok sérelmét látja.

— Holló Lajos mandátuma. Fővárosi tudósítónk jelenti: Holló Lajos félegyházi mandátuma ellen beadott petíció dolgában a Kuria június 10-én délelőtt tíz órakor hirdeti ki az ítéletet.

— Az olimpiai bizottság záróülése. Fővárosi tudósítónk jelenti: Az olimpiai bizottság XIII. nemzetközi konferenciája ma tartotta meg záróülését, amely után Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a konferencia tagjainak tiszteletére vacsorát adott a miniszterelnöki palotában.

Mosó pongyola 5 frt. és Lusztor köpony 7 frt. 50 kr.

← **renek választékban Halmágyinál.** →

Koncz József fest és vegyileg tisztít mindennemű ruhát, valamint csipke és szövet függönyöket kifogástalanul. Telefon szám 701
Debrecen. Gyár és főüzlet Arany János-u. 10. Fióküzletek Batthyányi-u. 2. Vár-u. 3.

— **Uj rendőrfogalmazó.** Domahidy Elemér főispán ma értesítette a polgármestert, hogy Harsányi Imre drt, a rendőri tisztikar tehetséges és szorgalmas tagját, az iparügyek vezetőjét tiszteletbeli fogalmazóvá nevezte ki.

— **Miniszteri kiküldöttek a kereskedelmi és iparkamaránál.** A kereskedelmi minisztérium iparfejlesztési osztályából ifj. Prum József iparfelügyelő és Stessen János dr. jogügyi tanácsos látogattak el ma Debrecenbe s felkeresve a kereskedelmi és iparkamarát, érdeklődtek az iparfejlődés viszonyai iránt. Megvizsgálták a helybeli szalagszővő-gyár telepét, meglátogatták a kamara iparmuzeumában rendezett csipkekiállítást s Prum iparfelügyelő, mint a textil ipar kiváló ismerője és ügyeinek előadója látogatást tett Kardos Lászlónál, a textil áru kereskedelem régi kiváló helyi cégfőnökénél. A minisztérium kiküldöttei egyszersmind megbeszélték a kamarai kerületben tervbevetett nagyarányú textilipari kezdeményezések tervét a programjába.

— **Az aradi vértanuk vesztőhelyének emléke.** Aradról táviratozzák: Az aradi vesztőhely bizottság elhatározta, hogy pályázati felhívást tesz közre az aradi vértanuk kivégeztési helyének megfelelő rendezése és olyan megörökítésére, amely méltó legyen a megdicsőült hősök és a nagy nemzeti tragédia megható emlékéhez és megfelelően a magyar nemzeti örökön élő hálás kegyeletének. A pályázati felhívás alapulvát a bizottság egyik albizottsága már elkészítette, de mivel nagy és századokra kiható nemzeti feladat megoldásáról van szó, a bizottság már a kezdeményező lépéseknél igénybe óhajtja venni kiváló szakferfiak tudását, tapasztalatait, művészeti véleményüket és tájékoztató utmutatásukat, amelyeknek a figyelembevételével fogja Arad város törvényhatósági bizottsága a végleges pályázati felhívást közrebocsátani. Azért a vesztőhely bizottsága megkereste az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat, a Magyar Mérnök és Építész Egyesület és a Magyar Építőművészek Szövetségét, hogy egy-egy megbízott tagját Aradra küldje, aki szakszerű és művészeti szempontból segítségére legyen a bizottságnak a pályázati felhívás végleges szövegének olyan megállapításában, amelynek feltételei minden tekintetben megfeleljenek a nagyszabású feladat gyakorlati megoldásának és művészi kivitelének. A művészeti egyesületek képviselőin kívül a bizottság még felkérte Feszty Árpád festőművészt is, hogy a tervpályázat feltételeinek a megállapításában segítségére legyen. Az emlék költségeire Arad város egy félmillió koronát szán.

— **Matrózok sztrájkja.** Fiuméből jelentik: Az Ungaro-Croata (Magyar-Horvát) hajóstársaság matrózai, gépészei és fűtőjei tegnap este sztrájkba állottak. Ezer ember hagyta abba a munkát, mert a társaság nem teljesítette azokat a kívánságokat, melyeket a hajósok memorandumukban előterjesztettek. 26—43 százalékos fizetésemelést, különböző illetményeket és munkarend változtatást követelnek. A társaság igazgatósága kijelentette ugyan, hogy hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni a hajósok megbízottaival, de ezek ragaszkodnak egyrészt ahhoz, hogy közvetlenül tárgyaljanak az igazgatósággal, másrészt nem akarnak engedni a memorandumban felsoroltakból. Ma reggel minden vonalon szünetelt a munka, csak néhány rövid vonalon, így a fiume—abbáziai vonalon közlekedik néhány hajó, melyen a tengeré-

szeti hatóság személyzetével bonyolítják le a forgalmat. Fiume és Abbázia között minden második órában közlekedik egy hajó. — Az igazgatóság mára várja a sztrájkolók üzenetét. — Rendzavarás eddig még nem történt.

— **Az iparostanulók koronázási emlék-ünnepélye.** Az iparostanulók holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor koronázási emlék-ünnepséget tartanak, amelynek keretében osztják ki a közoktatásügyi minisztérium, valamint a kereskedelmi és iparkamara által adott jutalomösszegeket. Az ünnepély programja: 1. Szózat. Éneklik az összes növendékek. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Csurgó István igazgató. 3. Ünnepi beszéd. Előadja Albert András ip. isk. tan. 4. Jutalmak kiosztása. 5. Jutalmazott társai nevében köszönetet mond Harsányi Ferenc. 6. Királyhimnusz. Énekli a nőiparostanulók és az Otthon vegyeskara. 7. Alkalmi költemény. Szavalja Erdődi Ferenc növendék. 8. Himnusz. Éneklik az összes növendékek.

— **Rablógyilkos szökevény káplár.** — Nagyváradról táviratozzák: Tegnap éjjel tudomására jutott a rendőrségnek, hogy Rudnyinszky János Przemyslben állomásozó cs. és kir. 3. számú szekerész ezred tizedese civil ruhában szökve Nagyváradra érkezett. A szökevényt Jámbor Mihály rendőr segítségével Gere Károly őrmester kevés idő múlva V.-Velencén elfogta s a rendőrségre előállította. Gerének besugói azt is mondták, hogy Rudnyinszky János ezredétől emberölés és rablás elkövetése után szökött meg. A rendőrségre történt előállítása alkalmával azonban tagadta ezt s azt adta elő, hogy azért szökött meg. A rendőrségre történt előállítása alkalmával azonban tagadta ezt s azt adta elő, — hogy azért szökött meg, mert egy alkalommal kiment több társával mulatni egy korcsmába s a kellő időben nem tért vissza a lakonyába, nem volt kimaradási engedélye, miért is altiszt társai őt bekísérték s az egyesbe be lett csukva. Mikor onnan kiszabadult, mint hogy egyéb büncselekmény miatt is folyt ezredénél ellene az eljárás, félt a büntetéstől és megszökött. Állítása szerint a rajta levő polgári ruhát Przemyslben lakó kedvesétől kapta. A rendőrség tegnap délután Rudnyinszkyt átadta a katonai hatóságnak további illetékes eljárás végett.

— **A debreceni Zenekonzervatórium majálisa.** A nagyerdei Dobos-pavillonban szombaton este igazi vidámság ütött tanyát. A zenekonzervatóriumi majális rengeteg embert vonzott ki az erdőre, úgy, hogy a majális helye alig tudta befogadni a résztvevőket. A P. Nagy Zoltán vezetése alatt álló kitiű zeneintézet összes növendékei megjelentek a szülei és ismerőseik társaságában és mindenki, aki ott volt, egy kedves emlékekkel távozott a jól sikerült mulatságról. A rendezőség hangversenyéről is gondoskodott és ezzel elejét akarta venni az efajta szokásos mulatságok megszokott sablonjának. — Volt tréfás hangverseny délután hat órakor, nyolc órakor pedig egy nagyobb szabású hangverseny, javarészt növendékek közreműködésével, kik valamennyien tudásuk legjavát produkálták. Csupa vidámságtól és jókedvtől volt hangos állandóan a Dobos-pavillon, melyet a fiatalság a hangverseny után egyszerre táncteremmé varázsolt át. A tánchoz Magyar Imre zenekara szolgáltatta a zenét.

— **Pálinka helyett marólug.** Hajduböszörményből jelenti tudósítónk, hogy Vincze Márton földműves tegnap éjjel, amint része-

gen hazatért, megivott egy üveg marólugot, mert azt hitte, hogy az üvegben pálinka van, az iszákos ember reggelre meghalt. A böszörményi rendőrség jelentést tett az esetről a debreceni kir. ügyészségnek.

— **Uj ipari és kereskedelmi részvénytársaság Debrecenben.** Klár Andor debreceni cég bevonásával ipari és kereskedelmi részvénytársaság van Debrecenben alakulóban. A társaság egyelőre 200.000 korona alaptőkével alakul és részvénytőkéjét az üzlet fejlődéséhez képest fogja gyarapítani. A társaság átveszi a Klár Andor cég üzletét és hivatva lesz a cég által már bevezetett üzletágakat fejleszteni, főleg pedig a cég tulajdonát képező élesdi mészegető telepet tőkéletesíteni. Az alapításban résztvesznek az „Erdélyi Bánya részv. társ.” budapesti cégek, melyek kizárólagos képviselőit a cég ezidőszerint is bírja. Debrecen ipari és kereskedelmi életében megindult egészséges pezsgés egyik örvendetes eredménye ez az alakulás, a mit mi is örömmel regisztrálunk. Az alakuló közgyűlés f. év. június hó 4-én lesz megtartva a Klár Andor cég irodahelyiségében.

— **Iskola a korcsmában.** Aradról táviratozzák: Aradmegye legnagyobb községében, Magyar-Pécskán, néhány év előtt az állam átvette a községi iskolákat azzal a kikötéssel, hogy a község a saját költségén tartozik új állami iskolaépületet emelni. Az évek folyamán az iskola olyan rozoga állapotba került, hogy az odajáró ötödéveszáz gyermek élete állandóan kellett alátámasztani, a tetőn pedig becsorgot a víz. Az épület egy része végre használhatatlanná vált, úgy, hogy négy osztályt — százhusz tanuló — át kellett helyezni valami más épületbe. A községi előjáróság erre nem talált alkalmasabb helyet, mint a község főterén álló emeletes korcsmaépületet, amelynek két szobáját bérelte ki iskola céljaira. Azonban ez is tarthatatlan helyzet volt, többek közt azért is, mert a szállóval egybekötött korcsmában alkalmazva volt egy szobaleány is, akinek a magyar vidéki szállók életében egészen különös szerepet juttatott a hagyomány. — A kis diákok állandóan följárak hancurozni vele. A vármegyei főorvos hasztalanul sürgette a képviselőtestületnél az új iskola felállítását. Az egészségtelen állapotnak az lett a szomorú következménye, hogy ragályos betegség támadta meg a tanulókat. Eddig tizenhét kis gyermek halt meg, hatvanan betegen fekszenek. Tegnap dr. Luszt Ferenc járóorvos indítványára bezárták az iskolákat és a gyerekeket vizsga nélkül szélnék eresztették. — Ez idén már nem is lesz tanítás a pécskai iskolában, a szülők följelentik a lelketlen képviselőtestületet a miniszternél.

— **A fekete kéz.** Szekszárdról táviratozzák: E hó 22-én éjszaka Werner Frigyes nyugalmazott tisztartót azzal verték fel álmából, hogy éjjel is kézbesítendő express sürgöny érkezett számára. Werner fölkel, kinyitotta az ablakot, kinyult rajta s egy papirdarabot vett át az ismerlentől. A papirdarabon az állott, hogy rögtön adjon ki 200 koronát, mert különben házastul együtt fölporckölik. A cédulán ez aláírás volt: A fekete kéz. Mig Werner a levelet olvasta a künn álló ismeretlen revolvért rántott elő és a szobába lött. — Werner erre el akart menekülni de az ismeretlen utána ugrott a szobába s még kétszer utána lött de nem talált. Amikor a merénylő látta, hogy Werner elmenekült, elfutott. A megindított nyomozás során megállapították hogy a betörő egy budapesti ember volt, akinek ujjlenyomata az ablaküvegen maradt.

30 rőfös végvásznakat

teljesen kiárusítom, a minőség legjobb már 5 forintért adok egy vég vásznat, siessen venni, mert ilyen BrüllZsigmond, Csapó-u. 19. (Knoll-olcsóért sohse vett.) ház Zenedével szemben.)

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

— **Hajduböszörmény motoros vonata.** Hajduböszörményből jelentik: A magyar vasúti forgalmi r. t. Hajduböszörményben a városban és Hadházig motoros vonatot akar létesíteni. A miniszter a városhoz leküldte az előmunkálati engedélyt kérő folyamodványt. A városi képviselő e tárgyban bizottságot küldött ki, amely tegnap ülést tartott, amelyen részt vett az építető társaság igazgatója is. A bizottság a városi közgyűlésnek az engedély megadását fogja javasolni.

— **Menyasszonyok, vőlegények.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következők jelentkeztek kihirdetés végett: Varruska József—Balogh Juliánna, Silberstein Mór—Braun Berta, Juhász József—Piros Franciska, Orbulor Jakab—Szücs Juliánna, Szücs Sámuel—D. Kis Zsuzsanna, Fodor Lipót—Pilischer Róza, Czenke János—Csordás Erzsébet, Király József—Egri Juliánna, Rimászi Albert, Tóth Erzsébet, Schönig Hermann—Nagy Margit, Hajdu János—Márkus Zsuzsanna, Kiss István—Matkó Róza, Pap Ferenc—Rimaszombati Róza.

— **A jövő évi esküdtek lajstroma.** Debrecen városának az esküdtzéki tagokat összeíró bizottsága az esküdtképesek lajstromát az 1912. évre elkészítette, amely a városi kiadóhivatalban (Városház, I. emelet 26. számú szoba) június hó 1-től kezdve 15 nap alatt megtekinthető és az ellen, akár nem alkalmasak bejegyzése miatt, e 15 nap alatt, tehát június 15-ig a hivatalos órákban, délelőtt 8 órától délután 1 óráig bárki felszólalhat, valamint ezen felszólalásokra, melyeket a fentemlített helyen szintén közszemlére tesznek ki, június hó 16-tól 23-ig bárki észrevételeket tehet. A felszólalásokat és észrevételeket az összeíró bizottság elnökének írásban kell benyújtani, vagy szóval előterjeszteni.

— **Két öngyilkosság.** Karcagról jelentik, hogy Kis Lőrinc karcagi birtokosnak tizenhat éves Ilona nevű leánya tegnap gyufaoldattal megmérgezte magát és meghalt. Tettének oka szerelmi bánat. — Ugyancsak Karcagról jelentik, hogy Labolca János földbirtokos tizennyolc éves felesége áldozó csütörtökön a szájába lőtt s azonnal meghalt. Tettének okát nem tudják.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mai napon a következő halálozásokat jelentették be: Cseresnyés Ferenc református 17 hónapos, Béres Ferenc református 55 éves, Rácz Gábor református 16 éves, Baranyi Róza róm. kat. 3 hónapos, özv. Kaderász Gáborné református 69 éves.

— **Hajdumegyei Közlegelők felülvizsgálata.** A földmivelésügyi minisztérium képviselőjében Tóth Elemér miniszteri tanácsos a napokban felülvizsgálta a hajduböszörményi, hajdunánási és hajdudorogi városi és közbirtokossági legelőket. Az osztálytanácsost utjában Surgóth Jenő kir. gazd. felügyelő kísérte.

— **A sikkasztó plébános kihallgatása.** Veszprémből jelentik: Csontos Károly, a kenesi misepénzek sikkasztó plébánosát kihallgatta a veszprémi törvényszék vizsgálóbírója. A plébános tagadja, hogy a pénzt elikkasztotta volna, folyton ártatlanságát hangsúlyozta. Szerinte csak rosszakarói terjesztik róla a rágalmakat és azt állítja, hogy a kérdéses 266.000 koronát teljesen jótékony célokra fordította. A vizsgálóbíró kiszállt Kenesére és ott a plébános villájában vizsgálatot tartott. Annyit már eddig is megállapítottak, hogy Csontos Károly plébános kenesi villájának pazar berendezése és több

veszprémi ház rendes jövedelméből nehezen telhetett ki.

— **Még csak két előadás a Magyar Királyban** működő magyar és lengyel orfeumtársulatnak. Teljesen új műsorral lépnek fel Littmann Pepi és a többi kitűnő tagok. Utolsó előadás hétfőn.

— **107 évet élt.** Mátészalkáról írják, hogy ott Feldmann Sámuel 107 éves korában meghalt.

— **Hájas, elzsirosodott** egyének megszabadulnak a felesleges zsirtömegtől, ha naponként reggelizés előtt és vacsora után 1—2 órával egy-egy borospohárral valódi **Ferencz József**-keserűvizet meleg vízzel vegyítve megisznak. Ez a kura nagyon kényelmes és nem jár annyi fáradsággal és idővesztéssel, mint a soványító kurák általában.

Leidesdorfi, a nagyhirű bécsi orvostanár, megállapította: „hogy a természetes **Ferencz József**-keserűviz hatásában abban válik ki, hogy kisebb adagokban is hat és hosszabb használat után sincsenek rossz következményei“.

Mindig használni kell olyankor, ha szükség van rá, de tanácsos néha olyankor is használni, amikor azt hisszük, hogy szükségtelen. A valódi **Ferencz József** keserűvizet jobb fűszerüzletekben és az összes gyógyszertárakban árúsítják.

— **Véres mulatság.** Sopronból jelentik: Felsőrákos községben tegnap, az ünnep alkalmával a korcsma előtt néhány parasztember mulatozott és táncolt. A csendőrörszem arra járván, felszólította a mulatozókat, hogy a vendéglő udvarában szabad táncolni, de az utcán nem. A vendégek között volt Pötschl András közös hadseregbeli szakaszvezető, aki megtagadta a csendőrök kivánságát. Erre a csendőrök Pötschl le akarták fegyverezni és a csendőrkaszárnnyába szállítani, mire az időközben nagy tömeggé vált lakosság megtámadta a csendőröket, úgy, hogy Angyal csendőrös kénytelen volt fegyverét használni. A löveg Huberins Károlynét találta szíven, aki holtan rogyott össze. Erre a kaszárnnya előtt a lakosság ismét megtámadta a csendőröket és valóságos közáport zúdított ellenük. Angyal csendőrös súlyosan megsebesült. Erre Angyal ismét két lövést intézett és a löveg kioltotta Titremmel 28 éves munkás életét. A másik golyó Kempel Erzsébe 8 éves leánykát találta, aki súlyosan megsebesült. Egy másik leány könnyebb sérülést szenvedett. A lakosság nem engedte meg, hogy a holttesteket az utról elszállítsák. Tekintettel az izgatott helyzetre, a csendőrséget megerősítették.

— **Fürdő idényre!** Remek választék fürdőköpenyek, fürdőlepedők, uszóruhák, turistaingekből, nyáripaplanok, divatos harisnyák és zsebkendőkből, egyszerű és diszes batist fehérnemű, jó mosó zefírek, batistok és kartonokban, **Kardos László** Debrecenben, Kossuth-u. 9. vázson, fehérnemű és menyasszonyikelenyke üzletében.

— **Házasságok.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következők lépnek házasságra: Öry Sándor—Szendrey Juliánna, Kálmán József—Vallenstein Háni, Pethő Béla—Vajó Eszter, Tóth Péter—Kegyes Erzsébet, Hering Pál—Györi Maira, Kovács László—Székelyhidi Erzsébet, Zöld Lajos—Ungai Lidia, Nagy Sándor—Kozma Eszter, Boruzs Ferenc, Ungai Zsófia, Pázsit Imre—Kereszturi Krisztina, Becskerek Sándor—Károlyi Róza, Tárkányi György—Gyalai Juliánna, Kerek József, Ge-

réb Zsuzsanna, Veinauch István—Orobecz Gizella, Balogh Mihály—Ferenczel Anna, Tiba Mihály—Mezei Mária, Szabó József—Munkácsi Mária.

— **Munkásleányok** felvétetnek a dobozgyárban (Eötvös-u. 13. sz.), ugyanott egy jó családból való fiú tanulónak felvétetik.

— **Elegáns szalma és panama kalapok** előnyös árakban és nagy választékban Frank Testvérek uri divat üzletében.

Megnyílt a GLÜCKEDE

ujonnan berendezett

czipő-, kalap- és uridivat üzlete

a debreczeni első takarékos épületében.

Pályozás kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

Telefon 602.

— **Megcsontított holttest.** A biharmegyei hegyközkovácsi községnek izgalmas szenzációja van: a község határában egy feloszlásnak indult holttestet találtak, mely eddig ismeretlen, rejtélyes módon, de valószínűleg büntény áldozataként került egy árokba. Tegnap reggel Orbán Lajos községi mezőőr a határban járkált s egy árok partján egy kutyát pillantott meg, amely egy koponya csontjait ropogtatta. A borzalmas látvány közelében elviselhetetlenül nehéz, fojtó hullaszag terjengett az árokból, melyben egy megcsontított férfinak hevert. Orbán Lajos jelentést tett a borzalmas különös leletről a csendőrségnek, amely Péchy Károly dr. járárorvos közbenjöttével megállapította, hogy a hullán ütéstől eredő sérülések vannak s hogy az ismeretlen ember teste napok óta fekszik az árokban. Megejtették az orvosrendőri boncolást is, melynél váratlanul kiüjt, hogy a hulla belső részei hiányoznak. Hosszas kutatás után ezeket egy közeli istálló félreeső helyén találták meg. Időközben agnoszkálták a halottat, megállapították, hogy az Filipás Lőrinc hegyközcsatári gazdaember, aki még a múlt héten eltűnt a faluból. A csendőrség most széleskörű nyomozást indított annak kiderítésére, hogy milyen körülmények között került Filipás Lőrinc a hegyközkovácsi-i határ árkába?

Pontos zseborák

Halász Nándor

ujonnan berendezett arany, ezüst, ékszer, óra üzlete

a Debreczeni Első Takarékos

új épületében.

— **Jogi vizgára való készülés megkönnyítése.** Dr. Dobó jogi szeminárium, Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat a közeli hónapokban akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégezett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészít. Tanrendszerét és működését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szemináriumról“ díjmentesen megküldi.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, kősvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Helyétől érvénytelenítés nélkül és gyógyszerüzletben.

SCHULTES ÁGOST

Szinyo-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousekat legszebben tisztít

PIRÓK ÜZLETEK.

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piacz utca 62.

— **Nők a kereskedelemben.** A kereskedelem és ipar haladásával aktuális lett az a kérdés, hogy képes-e a nő gyors és meghizható munkát produkálni? Képes-e a nő gyorsaság tekintetében a férfi munkáját pótolni? A válasz egyszerű. Azok a nők, akik a Gabelsberger rendszerű gyorsírást és az összes rendszerű írógépeken dolgozni megtanultak, azok minden körülmények közt megfelelnek vállalt kötelezettségeiknek. Ez módjában áll mindazoknak, akik kereskedelmi ipari vállalatoknál, banknál óhajtanak alkalmazást szerezni. A „Mercur” összes rendszerű írógépek műszaki vállalat f. év június 1-én gyorsíró és gépiró iskolájában negyedik tanfolyamát nyitja meg a budapesti gyakorlati gyorsíró társaság felügyelete alatt. Beiratások naponta d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig a vállalat irodájában, Arany János-u. 2. sz. a. eszközöltetik. Telefon 5—40.

Szüneti üdülőhely.

Iskolába járó gyermekek szülőinek figyelmét felhívjuk **dr. Szohóntag**, Svedlér város orvosa régóta kiválóan elismert szépségi üdülő-helyére.

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém tudatni hogy az **Egyházter 3. sz. alatt** fennálló fodrász és borbély üzletemet elkülönített és külön bejáratu

női fodrász teremmel

bővítettem ki. Itt a mélyen tisztelt hölgy közönséget is módomban áll szakavatott és minden igényt kielégítő kiszolgálásban részesíteni és a női fodrászat minden ágában, u. m. fésülés, ondulálás, fejmosás (champoin és pedrollal), vilamos hajszáritás stb. kéz- és köröm ápolás (manicur.) A nagyérdemű hölgy közönség szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel
Schiszler Dezső.

Órák és ékszer

nagy választékban **rendkívül olcsón** kaphatók
BAUER KÁROLY
órás és ékszerész
Piaoz-u. 75. szám.
Tessék kirakatomat megtekinteni, ahol minden tárgyon szabott ár van feltüntetve.

Csipke, tüll és szövet függönyök, ágy és asztalterítők, kokusz szőnyegek, lábtörölők, paplanok, matracok Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— **Kérjen árajánlatot** Gergely Samu beton- és vasbeton-cső gyáráról Miskolc, Vayut 9. — Állandó raktár ázott és furott kutakhoz, továbbá hidak és földalatti vízelvezetőkhöz betonsövekből 10 cm. belmérettől 125 cm. belméretig. Vállalkozik víztelenítési, szárazzártatási és beton-munkálatok szak-szerű kivitelére.

— **Nadrágszoknyás egyenruhában** hölgy zenekar dr. Kárpáthy Laci jogászprimás vezetése alatt minden este és vasárnap délután hangversenyeznek a Nemzeti Kávéházban. — Egész éjjel nyitva van.

— **Modern falliképekben** állandó ujdonságok Thaisz Arthur papíráruházában.

— **Vászon ruhák** remek színekben, lüster- és gumi-köpenyeg, pongyolák, grenadin batist és delinból, dus választékban megérkeztek **Halmágyinál.**

— **Cím és másolást elvállalok** otthoni munkára. Cím a kiadóba megtudható.

Legszebb órák, ékszer

legelőcsöbben vásárolhatók
GASPARIK ÁDÁM
műorás és ékszerésznél Debreczen, Hunyadi-u. 12

TÖRVÉNYKEZÉS.

Csaló pénzhamisítók. A múlt év május havában **Herceg Gábor** és **Simon Gulácsi** Lajos hajduböszörményi munkások elhitették **Varga Balázs** jómódu gazdaemberrel, hogy ők pénzt tudnak csinálni, csak hogy most nincs elég pénzüik a szükséges anyagok beszerzésére. Varga hitt a két ember szavainak s átadott nekik 1100 koronát. Ezek a pénzt magukhoz vették, el vitték Vargát a fővárosba s ott több apró semmit sem érő anyagot vásároltak és hazatértek Hajduböszörménybe. — Varga sokáig várta, mikor fognak már Herceg és társa pénzt csinálni neki. Amikor azután látta, hogy Hercegek becsapták, följelentette őket csalásért. Ugyanakkor följelentést adott be ellenük **Keserü Pál** is, akitől egy zsebórát loptak el. A debreczeni királyi törvényszék ma foglalkozott Herceg Gábor és Simon Gulácsi Lajos ügyével s őket büntösöknök mondva ki. Herceg Gábort egy évi börtönre, Simon Gulácsi Lajost pedig 3 havi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Kittintetve a borszt, párisi és londoni kiállításon aranyéremmel, oklevéllel.

Köszvény, csusz és reuma ellen a legjobb házi szer

a híres Király balzsam.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy nagy üveg ára 2 kor., teljes használati utasítással. Kapható a felaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárjában
DEBRECZEN, Kossuth-u. 8. szám.
Kölesönös Segélyező-Egyület új 2 emeletes palotájában.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentés

Budapest, 1911. május 27.

Készaru változatlan.

1911. októberi buza	11.11	22
1911. májusi buza	—	—
1911. áprilisi buza	—	—
1911. áprilisi rozs	—	—
1910. májusi rozs	—	—
1910. októberi rozs	9.23	24
1910. májusi zab	—	—
1911. októberi zab	7.77	78
1910. jul. tengeri	6.61	62
1911. májusi tengeri	—	—
1910. jul. tengeri	—	—
1910. augusztusi repce	—	—

Butorcsarnok megnyílt

Hunyadi utca 17. szám
(Demetrovics-palotában.)

A csarnokban eladott műbutorokért
Kovács Gyula
műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal.

Üzlet áthelyezés miatt

az összes raktáron levő saját gyártmányu férfi-, női- és gyermek cipők mélyen le-szállított árban adatnak el
Fischer Menyhért cipő üzletébe
Piaoz-u. 3. sz. Üzletemet ujonnan berendezve és megnagyobbíva Piaoz-u. 3. sz. alá a volt Márton Gyula helyiségébe helyezem át.

Óra javításokat

olcsón, pontosan és gyorsan eszközölök 1 évi jótállás mellett.

KLEIN ELIÁS

órás és ékszerész
Csapó u. 19. (Knóli ház) zenedével szemben.

Regény-csarnok.

A zöld papagáj története.

(Folytatás.)

— Örökké ez az idegesség! — szólt hozzá szigorú, feddő hangon.

Látszott, hogy minden boszantja most s a mint ajkait mérgesen összeharapta, kicsordult belőle a vér. Egy ideig föl s alá járt a szobában, de oda se nézett nejeire, aztán mint-ha valami magyarázatát akarná adni az imént lefolyt csodálatos jelenetnek, ingerülten, szag-gatva oda szólt Eszterhez, de a nélkül, hogy szeméit fölemelte volna a földről, s a nélkül hogy ökölbe szoritott kezeit megváltoz-tatta volna:

— Az az ember a bódében örült. Azzal megfordult s kiment a szobából. Neje estig nem látta.

Hanem látta nemsokára újra az olajszin-bőrű idegent. Alázatosan vigyorogva lépett be, töredezett német nyelvén, hogy a zöld papagájt hozza, melyet a nagyságos asszony-nak méltóztatott ott felejtetni, ámbar a nagy-ságos ur már kegyesen kifizette. Oh, a sze-gény állatszelidítő nem akar a nagyságos ur-nak adósa maradni.

S a mellett oly visszataszítólag, oly ke-gyvetlenül gunvosan kacagott.

Mikor Miklós este hazatért, ájultan fekke találta nejét a szoba talaján. Alig birták esz-méletre ébreszteni.

A mint végre fölhitotta szeméit, zavartan kapkodott a levegőbe, mintha valami ma-darat akarna megfogni, s összefüggéstelen szavakat dadogott.

— A zöld papagáj... a zöld papagáj!

— ismétlé minduntalan.

Férje lehajolt hozzá s aggódva nézett szemébe. A nő ijedten, lázasan fordította el fejét.

— A zöld papagáj Braziliából jött, a zöld papagáj mindent elmondott, — suttogá égő.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

Debreczen, Piaoz utca 73. sz. (Tihanyi-ház.)

Telefon 897.

Telefon 897.

Elfogadunk betéteket takaréktönyvekre vagy folyószámlára. — Leszámitolunk váltókat. — Hitelt nyújtunk folyószámlára való vagy értékpapír fedezet mellett. — Törlesztéses jelzálog kölcsönöket nyújtunk 15—65 évi időtartamra. — Előlegek értékpapirokra. — Bel- és kül-földi pénzeszközök és értékpapírok adás-vétele. — Párczellárái műveletek és mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű üzletek. — Értékek átvétele magán- és köz- és köztulajdon (safe deposit). — Árukereskedelmi üzletek. Ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatok finanszírozása. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Állandó betétek

után 5%

netto kamatot fizetünk.

fájdalomtól vonagló ajkkal.

A férj homlokához kapott és roskadozva támaszkodott egy szék karjára. Fehér volt mint a fal.

Az orvosok tudománya nem birt segíteni a szerencsétlen szép asszonyon. Az örültség rettenetes betegség. És az emberek mind sajnálták szegényt, pedig a szép asszony most bölcsőbb volt, mint valamennyien, mert értette a madarak és a virágok nyelvét.

És éjjel kinyitotta ablakát s kiment az erdőbe hallgatni, mit beszélnek a madarak a galyakon és a virágok a fa tövében. Az emberek pedig üldözték mint a vadállatot, utána futottak, megfogták és bezárták a szobába.

Aztán az orvosok nagy tanácsot tartottak és azt határozták, hogy el kell távolítani innen a beteget, ajánlanak nekik majd helyet, a hol gondosan ápolni fogják. Nos, talán ott majd meg is gyógyul.

De Miklós tudta, hogy Eszter soha sem gyógyul meg és irtózott attól a gondolatától, hogy bezárják a bolondok házába.

— Én vagyok oka mindennek. — szólt komoran; — el fogom viselni terhét is.

Én nem hagyta elvinni.

Akkor az orvosok újra megint beszéltek neki: legalább a gyermekekre való nézve tegye meg, mert hát ez aggályos és veszedelmes baj, s az orvos urak nem állnak jót semmiről.

Miklós eltakarta szemét és hörögve, fuldokolva csak azt felelte:

— Vigyék önök, a hová akariák.

IV.

A zöld papagáj bevégzi élete pályáját.

Piroska borzadózott, mialatt Eszter ezt a történetet elmondta. Ugy tetszik neki, mint ha ez a történet igen igen közeli érdekelné őket, de nem mert magának bővebb megfajestést keresni. Nem mert kutatni, nem mert gondolkodni sem. Mint kőből faragott szobor ült egy helyen, mozdulatlan, még lélegzete is elállt.

Jéghidegséget érzett szívében, egész testében. Kezei csüggedten hulltak alá ölébe és sokáig nem szólt semmit. Végre fölkel, szorongva megölte Eszterét, hosszasan magához szorítva aranyos szőke fejét s mintegy óltalmazólag kiterjesztve föltötte kezeit:

Eszter csak mosolygott.

— A történet le is van írva szép bársonykönyvbe, — szólt gyermekdeden.

S nyugágyának duzzadó vánkosa mögül egy kis kék bársonyba kötött könyvet húzott elő.

Szokása volt gyakran eldugdosni holmi apróságokat, könyveket, csecsebecsüket a pamlag vánkosa alá, a szőnyeg alá, író asztalkájába, a hol csak valami rejtékhelyet talált. Nem bántották e gyermekes kedvtöltésében s hagyták, hadd csináljon szegény, a mi neki tetszik. Szigorú kemény szóhoz nem volt szokva, csak nyájas, hizelgő szavakat hallott, soha mást, azért most oly ijedten, leirhatatlan rémület kifejezésével arcán kapaszkodott nyugágyának vánkosába, a mint Piroska föl-sikoltott s aztán nyomban reá zord, szigorú hangon förmedt reá:

— Hol vetted ezt?

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNYVEBBEN
EMESZTHETŐ

ARZÉNES VIZ
VÉRSEGENYSÉG SÁPKOR
IDEGGYENGESEÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESEGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERÁRAK, DROGUÉRIÁK
ÉS ÁSVÁNYVÍZKERESKEDESKÉKBEN

Bortóknak a bor keveréséhez!

**MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
SAVANYÓVÍZ**

A leggyorsabb
kísérlettel
a bor savanyúságát
és kellemes ízét
nem kell a bort.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári időnyre
a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

jégszekrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékat és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s diszárak nagykereskedése

Debreczen, Piacz-u 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Carl Kronsteiner
időjárás erős, mész
fa gado-festők

Törvényszék/kiég védett.

50 árnyalatban, 24 l-16l állományként foljabb.

Evek óta legjobban bevált és utánzatokat felülmúló. Egyedül célszerű mázólo anyag már festett fafaadenál.

Email-Fagade festők nem színlevesztésű festő, egyenlő festés, nem szükséges az előalapozás email erős — csak hideg vízben feleresztve használható. Antiseptikus — mérmentes — porhanyós. Fenkölt festés belső helyiségeknek, még festetlen fafaadoknál, faépitményeknek, mint színek, pavilonok, kerítések stb. Kapható minden árnyalatban. Ára m²-ként 5 fillérért.

Mintakönyv és prospektus ingyen és bérmentve.

Carl Kronsteiner.
Wien, III. Hauptstrasse 120.
Raktár minden nagyobb városban.

László Zsigmond
ÁLLATORVOSI
RENDELŐ-IRODÁJA
Rákóczi-utca 3. sz.

Legjobb saját készítményű
czipőket és csizmákat
jutányos árért lehet beszerezni
Csapó-u 19. szám alatti czipő üzletben
Mezőnél.

Schwarz M. L.
férfi, női divat és bazáraru üzlete május 10. óta
Piacz-u. 52.

Miklós-u'czával szemben található.

Szalma kalapok felett; olcsón.

Egyszer próbálva
min ég használja

**Dr. Dralle
Bork-
Hajviz**
Használatban utó-
érnetelen.
Ára K 2.50 és 5.
Georg Dralle
Bodenbach a. E.

Házlebontás miatt

hatóságilag engedélyezett végkiállítás, az összes raktáron lévő férfi, női és gyermek harisnyák ugyszintén mindennemű női közeli munkákat gyári árban árulokom

FÜSTÖS DEZSŐ, Piacz-u. 12.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi féle «Formacint», mely bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 korona.
Kapható

Harsányi Lajos
gyógyszertárban, Csapó-u. 18.

Birtokvétele!

Szükségem volna gyorsan, komoly ve-vők részére, elfogadható árban több birtok 1/2 milliótól 3 millió koronáig. Közvetítési díj 2%.

Ajánlatok intézendők: Institut „Com-missionshaus Günther“ Wien, I. Post-gasse 1. (Ecke Wollzeile 31.)

Kivitel a legnagyobb titokban.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Brassói férfi ruha kelmék
kitünő minőség és olcsó árak mellett

!! Óriási választék !!

Berson
Gummisarokkal

egy
jótétemény!

Dr. BIRO FELE HAVASI GYOPAR CREME

PÁRATLAN
CSODÁS HATÁSÚ
ARCZEPÍTŐSZER

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá
és legszebb
nyersfalazati téglá
csak a
Karczagi
agyagiparnál
Karczagon szerezhető be.

A Dr. BIRO-fele HAVASI GYOPAR-KRÉM
a legkínzóbb arc-zepítő-szer; szeplőt és májtoltot bámulatosan eltávolít — Teljesen ártalmatlan. — Nagy tégely: 1 korona, mosdóvíz 1 korona, szappan 70 fillér, pufer 1 korona. Főraktár: **WOLFF-GYÓGYTÁR, Kolozsvár.**
Kapható csaknem minden vidéki gyógyszerárban és drogériában

Kartelen kívül.
MEZŐ ARMIN
épületfa, deszka és cserépkereskedése
Wessélényi-tér 6 szám alatt (Bertagőzmalom mellett.) **Kolarit elszigetelő lemez** kizárólagos egyed árusítása. —
Kartelen kívül,
tehát olcsó árak. mindenkinek saját érdekei — hogy szükségletét nálam szerezze be. —

Szépség,
széplítés a jó ízlés követelménye.
Matild krém } Méregmentes széplítőszer
Matild arckenőcs } hatásuk meglepő, levez-
Matild szappan } nek minden szeplőt, máj-
Matild powder } foltot stb. a bőrt finommá,
5 perc alatt fehérré tesz.
3 színben. } Tessék megpróbálni, ha
nem használj arát minden
kibúvó nélkül visszaadom.

Kun István gyógyszerész.
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában
Főraktár: **Tóth Béla** utóda **Kubek** gyógyszerész-
nél (Tiszapalota) és **Jósa és Jóna** drogeriájában.

Klimatikus gyógy- és Lőcséfűrés nyaralóhely.
610. m. Szepesmegye vadregényes fenyves erdeinek közepén
Modern vizgyógyintézet, szénsavas fürdők, fenyő fürdők Buldinginhalatók, massage, villanyozás, fekvő-hizáló kurák állandó fürdő-orvosi ellenőrzés mellett.
Külön konyha, kényelmes, tiszta szobák, figyelmes házi vezetés biztosítja a kellemes nyári otthont.
Olcsó árak.
Prospektust küld a tulajdonos: **Müller Antal** Lőcsén és a fürdő orvos: **Dr. Müller Károly**, Buda-pest, IV. Múzeum körút 9., valamint **Müller Miksa** építész Szeged.

Tetra ruházat.
Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fürdő köpenyek és lepedők.
Gyermek ujjas, nadrág és pe-
lenka. Ajánlható kitűnő minőségek.
Donogán és Somossy
özögnél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Bélapátfalvai Portland és Román cement
fehér darabos fali mész, száraz tűzifa, Bel- és külföldi kőszemek egész kocsi vételnél legolcsóbban kapható
Pollák Zsigmondnál
Deák Ferencz-u. 9. — Telefon 441.

Gazdák figyelmébe!
Bächer-Melichár-Johnston gépgyárak
Hóktelepét a Nagytrafik-udvarból
Május havában Piac-u. 43. sz. alá
(a Dreher mellé) helyezük át.
Szemben az eddigi gépraktárral! kizárólagos képvisellete.

Ráhmer Sándor
az amerikai tengeri termelő eszközök

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Sok száz vagyonos hölgy (fiatal vagyonos amerikai-, bécsi pékmester egyetlen leánya, több magyar hölgy, hajadonok és özvegyek stb. stb.) **óhajt férjhez menni.** Komoly szándéku urak (ha vagyontalanok is) írjanak e címre: **L. Schlesinger, Berlin 18.**

Betöltendő.

Műlakatos tanuló fizetéssel felvételnek Bányánál, Piacz-u. 66.

Ügyvédi irodába gyakorlott irnok kerestetik. Cím a kiadóban.

Urakalmi nőtlen pénztárnok, ügyes, megbízható fiatal gazdasszonyt keres azonnali belépésre; lehetőleg fényképpel ellátott ajánlatok **Fein J. Rezső pénztárnok Batiza, ap. Rozália.** Máramarosmegye címzendők.

Tisztességes családból pinczér tanoncz felvétetik Debreczen szállodában.

Ügynökök felvételnek a Vendéglősök, Hentesek és Mészárosok műjegygyárában. Jelentkezni lehet Márkus Jenőnél, Piacz-u. 45.

Egy fiatal 16—18 év körüli bolti szolga felvétetik a **Licoleum áruházban.** Ugyanott egy keveset használt fűthető fürdőkád eladó.

Egy 25 éves nőtlen fiatal ember hivatal-szolgai állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Koosások, munkás leányok felvételnek Honvéd-utca 16.

Rifutó fiu (nappali, könnyű munkára) felvétetik kiadóhivatalunkban.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Háziszolga felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Adás-vétel.

Teseni és Hungária tea vaj, uradalmi írósvaj, naponta friss érkezésű, kapható **Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac-u. 38.**

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi-palota.

Rolibri hüvely: Nicotin mentes! Praeperált szopókával! A géjét nem szárítja! Kellemes ízű! Feltétlenül izlelje meg mindenki! Kapható mindenütt. Főraktár **Harmathynál,** Fűvészkert-u. 14.

Figyelem! E hóban nyílt meg Hausner Salamon reklám áruháza Csapó-u. 20. szám (zenede épület) hol is egy tömegben szalon futó szőnyegek és függönyök, női és férfi öltönyök és felöltők, kosztümök, delinek, batisztok, szövetek, kartonok és lüszterek versenyen kívüli olcsó árban lesznek elárúsítva. Az áruk heti vagy havi részletre is kaphatók. Paplanok és madráczok mérték szerint készíttetnek. Továbbá pongyolák 5 koronájával, bluzok, gyermekruhák és kötény készen és mérték szerint is kaphatók.

Önt is érdekli! Legújabb tavaszi férfi és női felöltők, szövetek, kizárólag jó minőségű vásznak kaphatók legolcsóbban, előnyös részletfizetésre, Debreczen legrégebb, szolid alapjáról ismert részletáruházban, Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Bélyeggyűjtők! Ritka külföldi bélyegekből dus választék érkezett, Senf szerint 50% engedménnyel, **Harmathynál,** Fűvészkert-u. 14. Bélyegalbumok leszállított áron.

Költözés miatt legjobb gyártmányu marok-rakó **aratógépek** alig használt állapotban felelősség mellett igen olcsón kaphatók **Piacz 43. szám alatti gépraktárban,** kényelmes részletfizetésre is.

100 db. hüvely 20 fill. nicotin mentes! 100 db. hüvely 28 fill. parafás! 100 db. hüvely 40 fill. arany! **Harmathynál,** Fűvészkert u. 14.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Weisz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Bármily könyv beszerzése előtt feltétlenül keresse fel a Harmathy antiquáriumot Fűvészkert-u. 14. Mese olcsó árak!

Két szép függő lámpa olcsón eladó Piacz 49. első udvar, II-ik emeleten, elköltözés miatt.

Makkulatur papíros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Boreczot házilag készült kapható. Cím a kiadóba.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztpületben.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utcai lakás augusztus elsőre kiadó.

Forgalmas helysz, piacához közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Két szobás modern lakást keres Piacz-utca 61. szám közvetlen közelébe fiatal házaspár augusztus 1-ére. Ajánlatokat Szabó Miklós Győr, Király-utca 7.

A péterfia egymalom utcai villamos megállótól alig 100 lépésnyire, Morgó-utca 5. szám alatt épült új házban, villanyvilágítással, vízvezetékekkel, gázfűtéssel stb. ellátott teljesen modern 4 szobás lakás október vagy november 1-re kiadó. Ugyanott gyermektelen házaspár augusztus 1-től ház-mesternek felvétetik. Értekezhetni a kollegiumi számvevőnél.

Különbéle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Munkások figyelmébe. Ha olcsón akar vásárolni, úgy keresse fel Bádogos-utcában Nuszbaum Henrik Munkás bazárját.

Mindennemű könyvkötéseket szépen s izlésesen készítenek a «Seres Testvérek» Piacz utca 2. szám alatt. Ugyanott tanuló felvétetik.

Érdemes Debreczenből Kassára Haltenberger Béla országos híru ruhafestő és vegyítisztító gyárába küldeni a ruhákat, mert a cég **bermentve** küldi vissza Debreczenbe a csomagokat. **Gálórok,** kézelők tükörfény-nyel hófehérré tisztítatnak.

Welsz Ferenoz épület és mű-butor **asztalos** **József-kr.-h.-u. 60.** Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsősorú kivitelben, mérsékelt árban.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Fehérnemű javításokat, gombjuk varrást, elvállalok, esetleg házhoz is elmegyek. Cím a kiadóhivatalban.

A világhírű cs. és kir. udvari szállító

E. B. jegyü vállfüzőkben

a legtokéletebb különlegességek készletben és mérték szerinti rendelések kaphatók

Braun Adolfné

jőnevü mider szalonjában

Kossuth-u. 6. sz. Bejárt Sas-u. 3. sz.

Házhelyeknek

eladó

a Sámsoni utiélen, a hadházi vonat sorompójánál kezdődő volt **Katz** féle telek **kedvező fizetési feltételek** mellett.

Értekezhetni

A Néptakarekpénztár Szövetkezetnél
Debreczen, Piacz-utca 75. sz.

Azonnal kiadó Timár-utca 13 sz. alatt

az utczai lakás

négy szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekkel ujonnan alakítva és festve.

Értekezhetni **Deutsch Lajos** fűszerüzletében **Piacz-utca 38.**

„K-1-1-1” Papa megengedte! Hisz' valódi **JACOBI**-féle Anticelofin-cigarettahüvelyek fadobomban!

Vizsgáljon! Csakis a „JACOBI” jellel valódi

Nagy forgalmu utczán

II emeletes új házban, kis és nagy üzlethelyiségek, szatócs bolt és bank-irodának nagyon alkalmas,

olcsón kiadó.

Értekezhetni Hunyadi-u. 17. I. emelet.

Nyári ujdonságok

ma egész nap láthatók

Halmágyi

kirakataiban.

LŐHEREFÉJTO GEPEK
EGYSZERŰESKETTŐS
TISZTÍTÓ-SZERKEZETTEL 650% 1250%
DOB-ZÉLESEGI, GŐZGÉP MOTOR S JÁRGÁNYOS HAJTÁSRA

OLCSÓÁRAK
KEDVEZŐ FIZETÉSI
FELTÉTELEK
ARJEGYZÉKET
FELHÍVÁSRA
DIJMENTESEN

Szűcs Ödön
— BUDAPEST —
VI. NAGYMEZŐ UTCA 66.

Szabó Lajos Fiai

ezég női divat áruházában
a tavaszi és nyári ruhakelme, selyem és
a ruhadiszek cikkei már teljesen rak-
tárra érkeztek.

Kivételes olcsó eladásra kerülnek:
120 cm. kosztüm-kelmék angol izlés 1 frt 20
140 cm. zsolnai kosztüm kelme 1 frt 80
120 cm. tiszta gyapjú ruhakelme 1 frt 10
110 cm. diagonál divatkelmék . 85 kr.
Selyemszáru ruhavásznak . . . 46 kr.
Mosó levantinok 26 kr.

Az itt felsoroltakon kívül nagy választék
a jelenlegi divatnak megfelelő ruhakel-
mekben, továbbá selyem, csipke, szalag,
fátyol és ruhadiszekben.

Telefon 818.

Telefon 818.

Tisztelettel értesítjük a n. é. kö-
zönséget, hogy a

Szolyvai, Polenai és Luhi Erzsébet
ásvány gyógyvizek főraktárát Si-
monffy. u 7. sz. alá helyeztük át.

A n. é. közönség további pártfo-
gását is kérve, maradtunk

tisztelettel
Roth Testvérek.

Lublófürdő

kiterjedt források között.

Szénsavas, vasas (pezső) és mórifürdők.

Vasas források, föltötte dusak szénsavban, ivó-, fürdő-
és területi gyógymód. Kitünő hatású: vérszegénység-
nél, az idegrendszer idült bajainál, szívbántalmaknál,
általános gyöngeségnél, súlyos betegségek, testi és
szellemi túlerőltetés után, különösen pedig női bajok-
nál. Pormentes védett fekvés (556 m.)

Kényelmes modern lakások. A házi kezelésbe vett
vendéglő, illetve konyha Weber Testvérek vezetése
alatt áll. — Finom konyha. — Figyelmes kiszol-
gálat. — Pensiórendszer. — Posta- és távirda-
állomás.

Élő- és utótdényben tetemes árkedvezmények.

Bővebb felvilágosítással szolgál és képes prospektusokat
küld az uradalmi fürdőgazdálkodás Lublófürdőn
(Szepesm.)

REICHMANN DIVATARUHÁZA,

Royal szállodával szemben.

Csodás csipke-blousok: Kor. 2.20, 3.50, 4.50
és feljebb. Japán blousok voile és mosó de-
lain Kor. 2.30, 3.40. Japán blousok madeira
selyem- és gáz különlegességek. — **Gyermek**
ruhák, mosó, kreton, vászon, pike kor. 1.80-tól.
Madeira és batiszt **gyermekruha** különleges-
ségek. Fekete cloth-szoknya Kor. 1.96-tól.

Madeira és selyem napernyők, férfi-, női- és
gyermekharisnya különlegességek. Csipkefüg-
gönyök és ágyterítők,

madeira himzett batisztok 88 fillértől.

Szabó kellékek, rövid-, diszaruk. Férfi-, női-
és gyermek fehérneműek dus választékban.

Piacz-utca 85. sz. Wiener-palota.

Tisztítsd csak
Globus
Tisztító kivonattal
a világ legjobb famlisztítószere

SZŐNYEGEK

Jutta, spárga, hollandi, kiddyemünster, ta-
pestry, velow, futó és salon szőnyegek min-
den nagyságban, torontáli szőnyegek, díván-
terítők, butorszövetek és creppék

legelősebb szabott árban.

Ágy- és asztalterítők
szövet és csipke függönyök, stírok.

Szabó Lajos Fiai

divat, vászon és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Róna-utca 1. szám.

Alapított 1844. évben.

NAPERNYŐK

franzia P. D. jegyű fűzők, arezfátyelek,
divat övek, csipke és selyem sálak, batiszt és
csipke gallérok, nyakkendők, kezttyák és bőr
divat táskák, csipke szalagok, selyem
kendők

legelősebb szabott árban.

Harisnyák nők, férfiak,
gyermekek részére állandó nagy választékban

Szabó Lajos Fiai

divat, vászon és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Róna-utca 1. szám.

Alapított 1844. évben.

SZENT LÁSZLÓ (püspök) HÉVVIZ-GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett, Kernáts János fürdőbérli kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól 1/2, kocsin 3/4 órai távolságban. Május–augusztus hónapokban naponta
12, vasárnap és ünneppapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hírű 410 C. meleg természetes hévviz javulva van: az izületek és izmok oszidos bántalmainál,
idült és különösen savas izületi loboknál, osontörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál; kösz-
vényzél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál);
különböző bőrbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmaknál májbajoknál és
vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos: Dr. Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 kor. 20 fill. és 6 kor. között váltakozik.
Gyógyterem (Kursalon) hirlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztallal. Teraszok szép kilátással. Éttermek, cukrászda, sétáhe-
lyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis.

Ót tükörfürdőt és tizenhárom kádfürdőt kívül mórifürdőt is vannak rendezésbe. Ujjonnan épült uszoda, uszás
tanítással és homokkurával. Fürdők 40 fillértől 1 kor. 20 fillérig. Elisőrendű, kitünő zenekar. — Telefon-összeköttetés
Nagyváradal. — Villany-világítás. A legszebb kiránduló és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérli saját vezetése
mellett. Prospektust kívánatra küld a fürdőkezelőség.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni ref. kollegium gazdasági Tanácsa a tulajdonában levő:

1. kisszepesi határban a szoboszlói ut mellett fekvő 5 hold 921
négyszögöl.

2. Ugyanott 2 hold 256 négyszögöl területű ujosztásu földjeit,
továbbá

3. A Vár-utca 12. sz. ház után járó 5 hold 250 négyszögöl terü-
letű ondódi földjét **toljó évi janus hó 13 án délután 3 órakor** a kolle-
giumi háznagy hivatalban nyilvános szóbeli árverés utján újabb 6 évre
haszonbérbe adja.

Árverési feltételek a kollegiumi számvevői hivatalban a hivatalos
órák alatt megtekinthetők.

Debreczenben, 1911. évi május hó 23-án.

Kollegiumi gazdasági Tanács.

Hydraulikus sajtók

szőlő és gyümölcsmest

sajtólásra, nagy üzem számára 1, 2 vagy 3 kitolható
kosárral

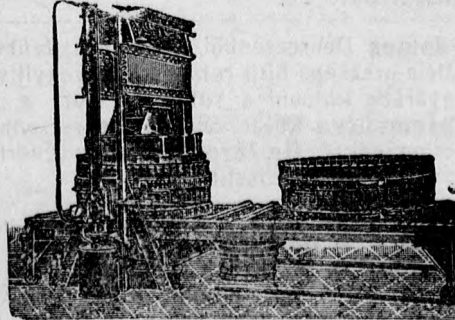
bor- és gyümölcsprés „Herkules”
kettős nyomó szerkezettel, kézi hajtásra.

Gyártanak mint különlegességet különféle nagyságban
és szerkezetben, legjobb minőségben

Mayfarth Ph. és Ta., Wien, III.
gépgyár és vasöntöde.

Specialisták gyümölcsértékesítő és bortnyerő gépekben.
Külföldre több mint 680 első díjjal.

Kimerítő 312. sz. ábrás katalogus ingyen és bérmentve.

„Gyöngyvirág Crème“

az arozkrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Sírává, fehérré és üdévő teszi az arcot!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszertárában, **DEBRECZEN.**

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai képfestő voálok, oosmanosi savannak, Judith foalárd, Batist, Atlas, Satin. 120 csm. széles sima színes francozia batistok, himzett és aszur batistok, angol zefírek, szerb vásznak

legolcsóbb szabottárban.

Kész női ruhák és blouzok himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

Szabó Lajos fiái

divat-, vászon- és szőnyegáruháza **DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. szám.**

Alapítatott 1842. évben.

VÁSZONÁRU

fehérneműekre, valamint siffonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos osinvatok, damaszt étkező- és aszur kávé-terítékek, damaszt- és frottír törülközők, törülkendőök és nankingok, valamint női fehérneműk és paplanok a

legolcsóbb szabottárban.

Nőruha divat vásznakból mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szabó Lajos fiái

divat-, vászon- és szőnyegáruháza **DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. szám.**

Alapítatott 1842. évben.

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, siffon és batist női ingek, nadragok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyhuzatok, selyem, lüszter és oloth alsó szoknyák, karton, casmír és selyem paplanok, matrások

legolcsóbb szabottárban.

Férfi ingek, lábravalók, hálóingek, gallérok, kényelők, nyakkendők és divat zsebkenők

Szabó Lajos fiái

divat-, vászon- és szőnyegáruháza **DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. szám.**

Alapítatott 1842. évben.

„Arany Bika“ mulató. Új attrakciók!

The 5 Merkels

világhírű akrobata csoport. „Játék egy hadihajón“ című jelenetekkel.

Arlo Dolo & Partner, komikus kerékpárosok.

Prof. A. G. WURMB bécsi akadémiai festőművész által rendezett csodás **mimoplasztikai jelenetek.** (Hölgyek is megnézhetik.)

Árnyai Károly, Kovács Andor, Szegő Józsa,

komikus.

cabaret művész.

a Nagy Endre cabaret művésznője.

Csak e hó végéig.

Egy amerikai lap karikatúrája Anny Lonna Salome-járól.

Deák nővérek

táncduett.

Jola Jolanda

olasz soubrette.

Szegő Poldi

énekesnő.

Gombos Nusi

tánczosnő.

Halmi Kató

énekesnő.

Mizi Zlatka

angol énekesnő.

Helyárak: I-ső hely 2 korona.

II. hely 1 kor. 50 fillér.

Előadás kezdete

9 órakor.

Most nézzetek be

RÓZSÁHOZ

(Kistemplom-bazárba) kell a pénz és pünkösztig mese olcsón lehet vásárolni, **órlási kalapokat** (1 korona- **felöltőket** (10 koronától kezdve) **nától**) és minden cikk most sokkal olcsóbb mint ezelőtt volt.

Kistemplom-bazár.

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb kutszivattyuja az „Omega“ lánczkut

mert rendkívül sok vizet ad, mert kis gyermek kezelheti, mert soha be nem fagy, mert soha nem romlik, mert mindenki kezelheti.

Kérjenfelvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld Budapest, VI., Gyár-utca 5.

A „Miskolczi Hitelintézet“ áru és terményraktáraiban az ez idei

XIX. évi gyapjuvásár

beraktározással egybekötve

1911. évi június hó 14. napján

tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „Miskolczi Hitelintézet“ részvénytársaság igazgatósága.

A Debreceni Közvetítő Bank

részvénytársaság, (Placz-utca 32.)

Ügyköre a következő:

Iparosoknak: Iparáguk fejlesztéséhez a szükséges tőkét megszerzzük és ha a vállalat életképes, úgy azt állandóan finanszírozzuk.

Kereskedőknek és magán személyeknek: előnyös összeköttetésünk-nél fogva folyószámla, visszleszámitolási és személyhitelt nyújtunk.

Részvényeseknek: Helybeli és vidéki pénzügyi részvényekre a legmagasabb összegig előnyös lombard kölcsönt eszközölünk, esetleg azokat előnyösen értékesítjük.

Háztulajdonosok és földbirtokosok bekebelezett terheit igen előnyösen convertáljuk és azok ingatlanára legolcsóbb egész 65 évig terjedő törlesztéses kölcsönt folyósítunk.

Ingatlanok: nevezetesen házak és birtokok, tokok adás-vételét gyorsan és megbízhatóan bonyolítjuk, a vételhez szükséges pénzt is folyósítjuk, a szükséghez képest a vételt előlegezzük is.

Parcellázásokra: megbízásokat elfogadjuk és azokat kiterjedt összeköttetésünk-nél fogva gyorsan és előnyösen bonyolítjuk.

Mindenemű bérletre: előjegyzéseket elfogadjunk és azokra bérletet vagy ezeknek megfelelő bérletet szerzünk. Felvilágosítást minden irányban díjtalanul nyújt az intézet igazgatósága Placz-utca 32. Ideiglenes telefon 880. szám.

A Csapó-utcai gyógyszer-tár

helyisége

jövő 1912. Mjus hó 1-re

egészben, vagy részletekben kiadó.

Értekezhetni a tulajdonosnál Vár-utca 2.

Üzletáthelyezés!

A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár

Részvénytársaság raktára

üzlethelyiségeit

1911. május 1-én

a Placz-utca és Új-utca sarkán épülő új Wiener-féle palotába

helyezte át.

Költözködés miatt mérsékelt árak!

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.

"FRITZELAKK" | "NUMATA"

Egy ecsetvonással színt és fényt ad.

TARTÓSI | ELEGÁNSI | KIADÓSI
Használatban a **LEGOLCSÓBB!**

Vásárlásnál ügyeljen a törvényesen védett névre és etiketre; minden más csomagolást utasítson vissza!

Raktár: Blumberger Gyula Hatvan-u. 13. sz. Ganoiszy Lajos C. apó-u. 18. sz.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánja.

159/1911. V. szám.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésén egy tanácsnok-árvaszéki elnöki állás fog választás útján betölteni.

Ezen állásra, mely évi 4000 korona fizetésből és 600 korona lakbérből álló javadalmazással van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek. Megkívánom jegyezni, hogy ez a javadalmazás a város szervezeti szabályzatának kormányhatósági jóváhagyása esetén emelkedni fog.

Felhívom mindazokat, kik erre az állásra pályázni óhajtanak, s az 1883. évi I. t. cz. 3. §. illetve 5. §-ának VIII. pontjában körülírt minősítést kimutatni képesek, hogy okmányaikkal felszerelt s szabályszerűen felbélyegzett kérvényüket hozzám, mint a kijelölt választmány elnökéhez **folyó évi június hó 10. napjának délután 5 órájáig** annyival is inkább nyújtsák be, mert a későbbben érkezett pályázati kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedő állásokra is pályázatot nyitok.

Debreczen, 1911. május hó 23.

Domahidy s. k.
főispán.

Simonffy utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkötések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

578/1911. sz.

Árverési hirdetés.

A debreczeni ref. kollegium a tulajdonát képező és a pusztalep-köszültség-álmuzgi határban fekvő

15 számú 97 kath. hold 1107 négyszögöles és 32 „ 47 „ „ 06 négyszögöles tanyaföldjeit felettes hatóságának jóváhagyása alapján **1. évi június hó 13-án délután 3 órakor** a kollegium háznagy-i hivatalban nyilvános szóbeli árverés útján eladás alá bocsátja.

Mindkét tanya jókarban levő gazdasági épületekkel van ellátva és azok együttesen, vagy külön-külön is megvehetőek.

Ha az eladási árverés sikerre nem vezetne, úgy a szóban levő tanyák ugyanakkor és ugyanott nyilvános árverés útján haszonbérbe fognak adni.

Kikiáltási ár kat. holdanként 800 korona. Árverési feltételek, valamint a tanyák leltárai a kollegium számvevői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczenben, 1911. évi május hó 24-én.

A kollegiumi gazdasági Tanács.